

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-ut 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Közlemények az orsz. magy. gazdasági egyesület köréből.

A könyvkiadó-vállalat bizottsága

f. é. szeptember hó 30-án, szombaton, d. u. 4 órákor a Köztelken ülést tart.

Tárgyak:

A vállalat megindítása s az ezzel összefüggő kérdések megoldása, minők:

1. A 3. évi cyclusban megjelenő művek sorrendjének megállapítása.
2. Az előfizetési felhívás kibocsátása.
3. A könyvek nyomtatása iránti intézkedés.
4. Netaláni indítványok.

Máday Izidor
biz. elnök.

VI-ik sörárpakiállítás és vásár.

Az orsz. magyar gazdaság egyesület által a Köztelken a folyó évben megtartandó sörárpakiállítás és vásár határideje közbejött akadályok miatt elhalasztandó lévén, az f. évi október hó 15-étől 31. tűzetett ki. — Ennek megfelelőleg a bejelentések és a minták beküldésének határideje is október hó 1-éig meghosszabbíttatik. *A rendező bizottság.*

Gyümölcs vásár a Köztelken.

A vásár kezdődött 1893. szeptember hó 15-én és tart a tél beálltáig.

Gyümölcsárukat ezen időközben a vásár-rendezés állandóan elfogad következő feltételek mellett:

Eladó felelős a beküldött minta és szállítvány azonosságáért. A helytelen csomagolásból származott kárt az eladó viseli; a csomagolás helyes keresztülvitele végett, a vásár-igazgatóság a termelőknek külön csomagolási utasítást fog szétküldeni, ugyszintén nyomtatott vörös czimlapokat is, melyek a szállítványra ragasztandók. Czimlapokkal ellátott kosarak a kereskedelemügyi miniszterium engedelmével,

minden reggel külön postakocsin szállítatnak a Köztelekre.

Póstai csomag sulya legfeljebb 5 kgr., vasuti csomagé 10 kgr. lehet; azonban egy termelő ilyen csomagokban is maximum 100 kgr.-ot küldhet be egyszerre.

Egy fajtából csak egy kosár küldhető be.

A küldemények bérmentve adandók fel, a nem bérmentesített küldemények elfogadására a rendezőség nem kötelezi magát. A küldemény terhére eső bármely költség az elárusítási árból fog leszámítatni és levonatni.

Az árt a beküldő határozza meg s közli a rendelkezésére álló készlet mennyiségét is, ezen meghatározott ártól a vásári rendezőség az eladó beleegyezése nélkül el nem térhet, mégis kivételt képez azon eset, ha az illető áru romlani kezd s az eladó károsodása nélkül tovább nem tartható.

Az adatok kényelmes bejelentése végett mindazoknak, kik ez iránt az O. m. g. e.-t egy levelezőlapon megkeresik, bejelentési lap küldetik, mely pontosan kitöltve a küldeményhez csatolandó.

Eladási százalék vagy térdij nem szedetik.

Visszamaradt áruk, a vásár befejezése után, a beküldő javára árverés útján fognak értékesíttetni, ily árverések azonban, a mint nagyobb készletek felhalmozódnak, gyakrabban fognak tartatni; üres ládák, kosarak az eladó kívánságára és költségére visszaküldetnek.

A csomagolási utasítást lapunk 73. számában közöltük.

Bármily más felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület.

Gróf Dessewffy Aurél,
egyesületi elnök.

Könyv a háziállatok etetésével tett tapasztalatokról.

(Kiadja a m. kir. földmívelési miniszterium.)

Az okszerű gazdálkodásnak és ezzel együtt a gazdálkodás jövedelmezőségének legegyszerűbb alapfeltétele a meglévő és változhatatlan viszonyok és körülményekhez való alkalmazkodás. De a mezőgazdasági termelés körében hasonló viszonyok között tett tapasztalatok összegyűjtése és ismerete alapot nyújt bizonyos átlagos szabályok megalkotására, melyek több-kevesebb módosítással sikerrel alkalmazhatók igen sok esetben. A magyar mezőgazdaság fejlődésének egyik nagy előnye, de egyszersmind nagy hátránya volt kezdettől fogva, hogy hazai tapasztalataink hiányoztak. Előnye, mert ezáltal ösztönözve volt a bennünket sokkal megelőzőtt, belterjesebben gazdálkodó nyugati szomszédaink utánzására és azok gazdálkodási nivójának elérése után való törekvésre azokkal az eszközökkel, melyeket ők használnak és azon módon, a mint ők csinálták, de ez egyszersmind hátránya is volt, mert a hazai tapasztalatok hiányával, idegen viszonyok között jónak talált eszközök hazai viszonyaink között be nem válván, számos csalódást, még több hiába kidobott költséget okoztak.

Az előnyökből keveset, de a hátrányokból annál többet kellett tapasztalnunk mezőgazdaságunk minden ágában. Éreztük mindnyájan a visszás helyzetet, melyen segíteni kell, de eszközeink sokáig hiányoztak s az újabb időben is csak nagyon szegényesek lévén, a hazai tapasztalati adatok összegyűjtésére, felhasználására csak keveset tehattünk. Egy pár lelkes gazdasági tanár, kevés gyakorlati gazda és az időszakai sajtó e tekintetben nagy fáradsággal és buzgósággal tették meg kötelességüket, az ered-

Luczernát, lóherét, baltaczimet, nyulszapukát, komlóherét, bibor és fehér herét és egyáltalán gazdasági magvakat

legmagasabb áron vásárol a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST

Alkotmány-utca 31, Váci-körut sarok.

Mai számunk 16 oldalra terjed.

mény azonban a dolog természetéből kifolyólag nagy nem lehetett.

Ezen meggyőződésből kifolyólag az orsz. magyar gazdasági egyesület különböző szakosztályaiban többször képezte tárgyalás alapját azon kérdés megoldása, miként lehetne a hazai mezőgazdaság körében tett különböző tapasztalatok adatait összegyűjteni, közrebocsájtani és így azokat a hazai mezőgazdaság részére szélesebb körben értékesíteni? A dolog természetéből kifolyólag ezen adatok összegyűjtése nagy fáradsággal és költséggel jár, emellett még azon nehézséggel, hogy meghízhatóságuk és teljességük a legnagyobb rigorózitással bírálható meg a közlés előtt és csakis a teljesen objektív megfigyeléseket és kísérleteket lehet közlésre felhasználni. A legtöbb gazda megfigyeléseiben tulságosan szubjektív és sokszor épen ezért a különben becses adatok értéküket veszítik, másrészt pedig számos oldal elfoglaltságuk körében nem jut elegendő idejük tapasztalataikat minden irányban kellő figyelemmel kísérni és ezért azok egyoldalúak.

Az ily tapasztalati adatok első sorban tehát azoktól gyűjtendőek össze, a kik hivatásuknál fogva gyakorlati kísérletekkel foglalkozni, a gyakorlat körében tett tapasztalatokat nyilvánartartani és a köz számára megőrizni és nyilvánosságra bocsájtani kötelezve vannak. Ezek első sorban a gazdasági tanintézetek gazdaságainak intézői, a gazdasági tanárok, továbbá az állami uradalmak vezetői és csak másodsorban gyakorlati magángazdák, de ezek közül is csak azok a kik képzettségükkel és lelkiismeretességükkel garanciát nyújtanak, hogy megfigyeléseik objektívek és pontosak.

Az állattenyésztési szakosztály a múlt évi egyik ülésének tárgyalása alapján ezért kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy a gazdasági tanintézetek gazdaságaiban és az állami ménesbirtokokon a házi állatok táplálása körül tett kísérleteket és gyakorlati tapasztalatok adatait gyűjttesse össze és adja ki.

Örömmel üdvözljük tehát a földmivelésügyi miniszter elhatározását, a melylyel az orsz. magyar gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztályának indokolt felkérésére egy oly munka kiadását vette tervbe, a mely a különböző házi állatoknak etetésével tett hazai tapasztalatok és kísérletek eredményeit könnyen áttekinthető és a gyakorlati gazdaközönség által is használható módon fogja tartalmazni.

A földmivelésügyi miniszter tervében tovább ment, mint azt a szakosztály kérte, mert nemcsak a gazd. tanintézetek és állami uradalmak gazdaságaiban tett tapasztalatokat, hanem a magángazdaságokét is összegyűjteni óhajtja és e célból a gazdaközönséghez is intézett külön felhívást adatok beküldésére, sőt a gazd. egyesületeket is felkérte adatok gyűjtésére. Ószintén be kell azonban vallanunk, hogy sok reményt így a gyakorlati gazdák adataihoz nem fűzünk, mert tapasztalatból tudjuk, hogy a gyakorlati gazdák adatai igen sok becses anyagot tartalmaznak ugyan, de a legtöbb esetben oly pongyolán és egyoldalulag vannak kidolgozva, hogy az adatok felolgozójának a legnagyobb fáradsággal sem sikerül a tulajdonképeni eredményt kiböngészni. Mindenesre lesz ezek között is kiváló jó és nagyon is felhasználható anyag, de az a véleményünk, hogy a

gyűjtésnek ez a módja a gyakorlati gazdák körében nem fogja azt az eredményt előidézni, a mit a miniszter czéloz. Nézetünk szerint a teljes eredmény csak úgy volna elérhető, ha a miniszter az adatok feldolgozásával megbízott szakembert felhatalmazná, hogy esetről-esetre az adatok beküldőihez személyesen elmenvén, a hely színén bővitse ki az irásban megkapott értesítést és élőszóval nyerjen felvilágosítást a sokszor felmerülő kétséges esetekben. Ez az amugy is költséges munkát költségeit tulságosan nem emelné, értékét és használhatóságát pedig, a mi a miniszter egyedüli célja lehet, fölülte nagy mértékben emelné.

Semmi kétségünk aziránt, hogy a miniszter által tervbe vett munka kiadása állattenyésztésünknek nagy hasznára leend, mert épen háziállatainknak etetése volt azon tér, a melyen még ma is külföldi szakkönyvek és azokban a külföldi viszonyokból levont szabályok alapján indultunk el. Sem a hazai takarmányok számos elemzési adata, sem a hazai takarmányokkal a különböző viszonyok között tett tapasztalatok és kísérletek legnagyobb részben ismeretek nem voltak. Wolff és Kühn a két híres német professzor elveit tanítják az iskolákban, ezeknek a német viszonyok és tapasztalatokból levont szabályait alkalmazzák a gyakorlatban, holott nyilvánvaló, ha csak egy tényezőt, a takarmányok különbözőségét vesszük is tekintetbe, máris sok tévedés és hiba történhetik. Mert ha az elvek helyesek is, azoknak alkalmazása nem hazai viszonyainkhoz mérten történik.

A földmivelésügyi miniszternek el-

TÁRZA

Hazánk időjárása az elmúlt augusztus hónapban.

Ezen hónap időjárás tekintetében, kivált ha a hőmérsékleti viszonyokat tekintjük, méltó utódja másik két társának, a két megelőző nyári hónapnak, a mennyiben ez is — mint amazok — meglehianyú tüntett fel, középhőmérséklete országszerte a normális alatt maradt.

Esők tekintetében már elűt elődeitől, a mennyiben hazánk legtöbb vidékén a rendesenl kevesebb eső esett e hónapban, viszont sokáig gyász-emlékü marad hazánk északkeleti vidéke előtt, melyet párját ritkító felhőszakadásszerű esőkkel árasztott el, romlást és pusztulást okozva mindenfelé.

De lássuk, hogy mennyi esőt mértek e hónapban a hazai meteorológiai állomások:

I. Észak-nyugoti Felföld és Kis-Magyar-Alföld.

Pozsony 35, Ó Gyalla 14, Mező-Keszi 25, Nyitra 18, Balassa-Gyarmat 24, Selmezbánya 29, Liptó-Ujvár 96 milliméter.

II. Észak-keleti Felföld.

Késmárk 78, Rozsnyó 60, Eperjes 136, Ungvár 108, A.-Vereczke 233, Huszt 77, Dombó 164, Kőrösmező 130 mm.

III. Erdély és nyugoti határszéle.

Nagy-Bánya 95, Bethlen 32, Kolozs-Monostor

65, Facset 40, Herkules-Fürdő 39, Nagy-Szeben 43, Gyulafehérvár 145, Görgény-Szt.-Imre 26, Gyergyó-Szt.-Miklós 31, Fogaras 39, Botfalú (czukorgyár) 35 mm.

IV. Magyar-Alföld.

Eger 70, Nyiregyháza 68, Szatmár 80, Debreczen 61, Turkeve 37, Nagy-Várad 71, Szeged 36, Királyhalmá 42, Baja 33, Pancsova 48, Deliblat 69, Temesvár 64, Arad 40 mm.

V. Dunántuli dombvidék.

Kőszeg 18, Herény 20, Csáktornya 86, Siófok 29, Szulok 30, Pécs 57, Szálka 53, Budapest (vár) 15, (városliget) 20, Pannonhalma 16 mm.

Ha e számadatokat kissé tüzetesebben vizsgáljuk, azonnal látjuk, hogy esőben leggazdagabb volt (100—200) az Észak-keleti Kárpátok, nevezetesen a máramrosi havasok és a Vihorlat-Gutin hegység hegyvidéke, továbbá Sáros- és Ung vármegyék és Zemplén vm. északi fele. Elég sok esőt kapott (50—100 mm.) ezenkívül hazánk legészakibb része, továbbá a Magyar-Alföld északkeleti szöglete, Erdély nyugoti része és nyugoti határhegysége, végül hazánk legdélnyugotibb szöglete. Feltűnően kevés esőt kapott ellenben a Kis-Magyar-Alföld és az ezt határoló hegyvidék (25 mm. alatt), ugyszintén Erdély keleti fele, különösen Maros-Vásár és Székely-Keresztur vidéke (szintén 25 mm. alatt.)

Ama kérdésre, hogy az e havi csapadékviszonyok mennyiben térnek el a normális viszonyoktól, a következő adatok adnak felvilágosítást. E hónapban a (20 évi megfigyelésből nyert) normálisnál több eső esett: Eperjesen 49, Eger-

ben 18, Nyiregyháza 13 és Szatmárt 4 milliméterrel. Kevesebb esett: Ó-Gyallán 40, Selmezbányán 60, Nagy-Szebenben 28, Szegeden 9, Kőszegen 78, Pécsen 22 és Budapesten 51 mm.-rel.

Feltűnő nagy többlet mutatkozik Eperjesen, a mi az e hó 11-ikén azon a vidéken (Sáros, Ung és Felső-Zeplén uralkodó felhőszakadásszerű záporosóknak tulajdonítandó. Eperjesen ekkor egy 24 óra alatt 84 mm. esőt esett (zivatar kíséretében), a mi hazánk csapadékviszonyai mellett már egyenesen rendkívülinek mondható. Az e vidéken, különösen a Szekcső völgyében fekvő Tótszék falu határában az e nap delutánján bekövetkezett felhőszakadás, mely kiszámíthatatlan károkat okozott s több emberáldozatot is követelt: sokáig emlékezetes marad azok előtt, kik e pusztításnak szemtanúi voltak.

Feltűnő nagy hiány mutatkozik ellenben a Kis-Magyar-Alföldön és az ezt határoló hegyvidéken, úgy, hogy pl. Ó Gyallán, Kőszegen és Budapesten az idei augusztus egyike a legszárazabbnak 1872 óta.

Ezek után kimondhatjuk általánosságban, hogy az idei augusztus elég száraz volt, dacára hogy az északkeleti részek a normálisnál több esőt kaptak.

Igy megismerkedvén az eső területi eloszlásával, lássuk annak időbeli lefolyását is.

Esős időszaknak e hó 6—15 ike, illetőleg 10—15 ike nevezhető, bár az ország több vidékén csak szórványos jellegű volt az eső, a nélkül, hogy élesen határolt esős időszakot lehetne találni. Erre mutat többek közt az esős napok számában mutatkozó nagy eltérés hazánk különböző részein, valamint azon körülmény is

határozása gazdasági daságokban makban te és tapasztalat gyakorlati gyakorolt összegyűjtve gyarázat mindeneset tot fog ter

Ugy fo

gy nevez lenni, a me talmazva az veit tanítsa oly gyűjten zás miként is feltűntet a különböz alkalmazott nyujt a kü hatásáról, mezőségérő között való becses segít zönségnek, általános é nyai közöt mazni, mag tett példák

A föld említettük, adatok össze csájtott ki valamint eg korlati ga melyeket ba mívelésügyi egyesületün haszonállatr

hogy az egy mennyiség ige

Ugyanis, lag kicsiny az Alföldön (4— nagyobb az addig feltűnő hol 11—17 k A mi pedig a 24 óra alatti egyöntetűséget a hol e nap e is e vidéken szakadásszerű dékein nem ig kedő napot, b a legnagyobb

Erdemes kivül (84 mm óra alatt esett 40 (zivatarral Kolozs-Monost egyházán 31 Csáktornyan 3 gen 43 (zivata hol az egy na mennyiség töb összegnek, a legére vall, m hogy e hó elé az a körülmé nagyobb része dik nap tekin Atterve a először is, mi eloszlása. A h

történt a kellő részletességgel. — Degive nézete szerint a tuberkulin egészen specifikus hatást fejt ki a gümőkóros állatokra; azokhoz az esetekhez, hol állítólag más bajban, pl. rákban szenvedő betegek is reagáltak, sok kétség fér, vajjon nem volt-e ott egyidejűleg gümőkór is jelen. A később követendő eljárást illetőleg azt véli, hogy mindazok az állatok, melyek a tuberkulin befecskendezésére tipikus módon reagáltak, legalább is elkülönítendőek és felügyelet alatt tartandók.

Thomassen hasonlóképen beigazoltnak találta a tuberkulin hatását a gümőkóros szarvasmarhákra, kivéve egy pár esetet, a hol a betegség már nagyon előrehaladott stádiumban volt.

A tuberkulin értéke felől végül Cadiot következő összeállításban nyújt tájékoztatást, mely 758 kísérletre vonatkozik.

468 darab gümőkóros állat:

Tipikus reakció	Kétes reakció	Nem reagált
426	20	22
91%	4.3%	4.7%

290 darab nem gümőkóros állat:

Tipikus reakció	Kétes reakció	Nem reagált
42	11	237
14.5%	3.8%	81.7%

Egészen véve a tuberkulin a lappangó gümőkór igen jó reagense; ámbár, úgy mint más módszer, ez sem tökéletes és nem csalhatatlan, de kellő óvatosság és körültekintés mellett igen becses eredményeket ad.

A borsókáról és a sertésközvágóhidról.

× Az utóbbi időben szakemberek és laikusok, szaklapok és napilapok többször foglalkoztak az ugynevezett borsókával (*Cysticercus cellulosae*), de a napilapokban olyan tájékozatlanság nyilvánul ez irányú cikkekben, hogy szükségesnek tartom azokra reflektálva, óvást tenni az olyan képtelenségek hirdetése ellen s felkérni az egyes lapok rovatvezetőit, hogy nagyobb figyelemmel kísérjék a szakcikkeket, nehogy a dolgozhoz nem értő közönséget eljesszék, a szakembert pedig megbotránkoztassák az olyan felületes és téves közleményekkel, mint a milyenben a *«Pesti Napló»* nemrégiben ismertette a borsóka által előidézett betegséget. Ma, a mikor

már minden szakember, sőt minden ember, a ki csak némileg is érdeklődik az ilyen dolgok iránt, ismeri a borsókát, annak természetét, alakulását, szóval ismeri a borsóka élettörténetét a-tól z-ig. Igazán alig érthető, hogy lehet a borsókaakór ezime alatt a *Trichina spiralis* által előidézett betegséget leírni. Az ilyen téves adatokat tartalmazó, felületes ismertetéseknek néha kellemetlen következményeik vannak s épen azért szükséges azokat helyreigazítani.

Borsóka a szerb, román, német sertéseknek legalább is 8-9%-ában található. De a magyar sertésben is van, ha nem is ilyen nagymennyiségben, de mégis legalább 2-3%-ban; sőt kurizumképen megemlítem azt is, hogy egyes hentesek szerint nincs is sertés borsóka nélkül. Az is tény, hogy a *Taenia solium* a sertésben élő borsókából fejlődik és ez azon ok, a mely miatt a husvizsgálók és a közegészségügy ellenőrzésével megbízottak a borsókás húst eldobozzák.

Ha azonban a borsókás húst megsütik vagy megfőzik, vagy ha besózzák, felfűstölik és megfőzik, akkor nem lesz abból a borsókából *Taenia solium*.

Minálunk, hála a magyar gyomor jó izlésének, a sertéshúst csak jól megsütve, vagy felfűstölve s főzve, eszik és ebből kifolyólag természetes, hogy a borsókás hús élvezetétől még soha olyan betegedés, mely *öt nap alatt* az embert sirba vitte volna, elő nem fordult.

De nehogy valaki azzal vádoljon, hogy én ártalmatlannak állítom a borsókát, előre is ki nyilatkozatom, hogy a kezem ügyébe eső borsókás sertéshúst én is eldobozom; de ki akarom azt is mutatni egyúttal, hogy indokolatlan az a lármá, melylyel az ügyön nem segítnek, hanem igen sokat ártnak a sertésenyésztésnek, tehát a közgazdaságnak, a sertéskereskedésnek és sertéseink jó hírnevének a külföld előtt.

A fogyasztóközönség már is bizalmatlan a sertéshús iránt, mert minden sertésben borsókát vél s inkább nem eszik húst, mintsem sertéshúst vegyen; a budapesti hentesek, a kik pedig jelenleg a sertéspiacz egyedüli vevői nem tudják eladni csak a minimumot s az üzlet pang. A fogyasztó nem vesz a hentesétől, a hentes nem vesz a hizlalótól, a hizlaló nem vesz a tenyésztőtől; hát ha még eljesszük a külföldi vevőt, a

kit ugyis szívesen elcsálnának tőlünk jó szomszédaink; mi lesz akkor sertéskereskedésünk? Bizony nem sok!

Téved, a ki azt hiszi, hogy a borsóka valamely ujabkori veszedelme a sertéseknek, meg volt biz az már régen is. De megették és a külföld előtt ennek daczára is igen jó hirre tett szert a magyar sertés, pedig akkor sem volt a borsóka kevesebb mint most. Németország, a pedans Németország, pedig ott is csak adnak annyit a közegészségügyre, mint minálunk, szívesen vette sertésünket, pedig ott vizsgálják a húst a borsókára, de megkülömböztetik a borsókás sertést az olyan sertéstől, melyben találtak borsókát. Míg a borsókás sertés husát irgalom nélkül eldobozzák, addig a zsirt ki hagyják olvasztani. A borsókás húst gyári célokra használtatják fel, az olyan sertés husát pedig, melyben kevés a borsóka, hatósági felügyelet alatt megsütve és megfőzve bocsátják áruba olcsó pénzen és bárki elhíheti, hogy a szegény nép szívesen eszi és bizony nem is árt meg neki.

Miért ne lehetne ez nálunk is így? A helyett, hogy lármázunk s eljesszük a publikumot és külföldi vevőinket a vásártól: állítanánk inkább egy sertés-közvágóhidat a fő- és székvárosban. Ez megszüntetné az ugyis türehtelen állapotot, hogy a hány hentes, annyi vágóhid. Ha összpontosítva volna a sertésvágás, ott elejét lehetne venni azon mindenesetre büntetendő dolognak, hogy borsókás hús kerül kimerésre.

Igy aztán lehetne ellenőrizni, hogy mit vágunk s hogy milyen húst használnak virslinek. A közvágóhidon lehetne osztályozni a húst: a melyekben sok a borsóka, az gyári feldolgozásra használtatnék, a melyekben kevés, azt megfőzve és jól kisütve olcsó pénzért lehetne eladni.

Budapest fő- és székváros átlagos napi sertésfogyasztása 600 db, ennyi sertésért csak érdemes egy vágóhidat építeni, kivált, ha megmondjuk a sokirányu hasznot, melylyel az jár. E tekintve a tisztaságtól, mely különben is egyik sarkalatos tényezője az egészségnek, a fővárosnak meglenne a haszna is a fizetett díjakból, melyeket szedne; s azonfelül azon megnyugtató tudata, hogy az egészségügy terén egy nagy haladást tett. A hentesek meg nem fizetnek annyi büntetést, mint most és az esetleges borsókás sertés nem lenne eldobozva, hanem azt is ér-

Nyitrán 34.1, Liptó-Ujvárott 27.4, Eperjesen 28.6, Nagy-Szebenben 30.3, Nagy-Váradon 29.8, Szegeden 31.7, Pancsován 31.8, Pécsen 32.5, Budapesten 33.3 stb.; a minimum Ó Gyallán 9.2 C°, Nyitrán 8.8, Liptó-Ujvárott 6.2, Eperjesen 10.8, Nagy-Szebenben 8.8, Nagy-Váradon 13.0, Szegeden 12.7, Pancsován 13.8, Pécsen 11.7, Budapesten 11.6, megjegyezvén, hogy ezek az adatok a d. u. 2 órai, illetve reggel 7 órai (vagy este 9 órai) leolvadások eredményei, melyeknél a valódi maximum valamivel magasabb s a valódi minimum valamivel alacsonyabb.

A mi a *szeleviszonyokat* illeti, a szelek e hóban is országszerte nagybórára az északról nyugoti negyedből fújnak, a minék tulajdonítható részben a meglehiány e hóban. A viharos napok száma feltűnően kicsiny. Ugyanezt mondhatjuk a *zivatarosnapokról* is, melyeknek száma a legtöbb helyen nem haladta tul a hármat. *Jégeső* volt Pozsonyban 17-én, Selmeczbányán 30-án, Késmárkon 26-án; *köd* szórványosan egyes helyeken a hó különböző napjain.

Végül, hogy teljes képet szerezzünk e hó időjárás viszonyairól, vessünk egy pillantást az időjárás térképekre, melyek nem egy kérdésre adnak felvilágosítást s e hó időjárása történetének fontos kiegészítését képezik.

A hó elsején a hosszabb ideig hazánk fölött tartózkodó légnyomás depresszió elvonulóban van keletfelé s ezzel az eső határa is mind keletrebbre tolódik. 2-án nyugotról magas nyomású levegőréteg nyomul Európa belsejébe, mely 3-án zárt alakot ölt, megmarad 5-éig, hatása alatt 2., 3. és 4-én nálunk egészen száraz, többnyire derült, nappal enyhe és éjjel hűvös az idő.

5-én Ny.-Magyarország fölött részleges dep-

resszió van, mely az ország nyugoti felében kisebb esőket okoz; egyidejűleg a Fekete tenger felül közeleg egy depresszió, mely 6-án országszerte — keleten még 7-én is — hó esőket áraszt. Ugyanezkor nyugot felől emelkedik a légnyomás, 7-én Közép-Európa fölött záródik a légnyomás maximum, vele az idő szárazabbra fordul s 8-án már egészen száraz. 9-én szórványosan kisebb esők lépnek föl; a maximum északra húzódik, keletről erősen süllyed a barométer, országos esők állnak be, melyek 11-én hazánk északkeleti részein roppant áradást okoznak. 12-én nyugotról emelkedik a barométer s vele szűnik az eső, de a még mindig makacsul megmaradt keleti depresszió hatása alatt még 14-én is kapunk esőket.

Ekkor a maximum Északnyugotról Délkelet felé kezd vonulni és 19-éig Közép-Európa fölött tartózkodik; az idő lassankint derültebbre és melegebbre válik. 18-24-én a maximum Dél-Európa fölött van, hatása alatt az idő nálunk egészen száraz, többnyire derült és meleg, a hőmérséklet 24-éig folyton emelkedik s ekkor éri el maximumát. A minimum ezalatt Északnyugaton volt, minek folytán nálunk keleti-délkeleti szelek jutottak érvényre. 24-én nyugotról új maximum közeleg, a szél megelénkülnek, az idő hűvösebbre válik és sok helyt zivataros esők állnak be. 26-án Olaszország fölött depresszió képződik, mely nekünk (a maximummal és egy északi depresszióval kapcsolatban) szórványosan kisebb esőket hoz 28-áig. Ekkor az idő ismét szárazabbra és hűvösebbre fordul. Végre 30-án Észak-Olaszország fölött új depresszió képződik, mely ismét esőt hoz s szeptember 1-ére az északi depresszióval egyesül.

Héjas Endre.

tékesíthetnék, seg is nyugod és minden A közegészség szőlőktől: mi

— Az vidékeinek ganyal küzködmel minden milig is eny Az Illu Tholnek Pal ajánlja, mint a szénát pot

Módszer aromatikuss vesen fogyaszt a burgonyate nősgben ezé

Ha a bu gul, reggel a gonya szárait föld felett leközlebbi szajuk. Egy kaza tunk. A kaza juk, oldalát le vagy más cs A kazalok nél

Ha a hőség a beléjük dugott hogy a kazal körben csupa kupacokat r száraz és leve is inkább, mer már nedvessé Ha a száradá czokat megfor nincs szükség néhány óráva fordítjuk. A k jük, ep ugy azáltal sok le

Ezen eljá many sajtásá mely némileg az állatok szí

A burgon szerének ezen kezót, hogy sikerült kísérle találmányáról azt nagy kete

A kétely burgonya-szén előmutatott és léssé változt nézte, hogy ez — az istálló lett osztva, és b

tekesíthetnek, úgy a hogy; és a fogyasztóközön-
ség is nyugodt lehetne, hogy egészen borsokától
és minden más betegségtől mentes hust kapna.
A közegészségügy pedig megmentetnék olyan szó-
szólóktól: mint a «Pesti Napló» ciklikirója.

Csányi.

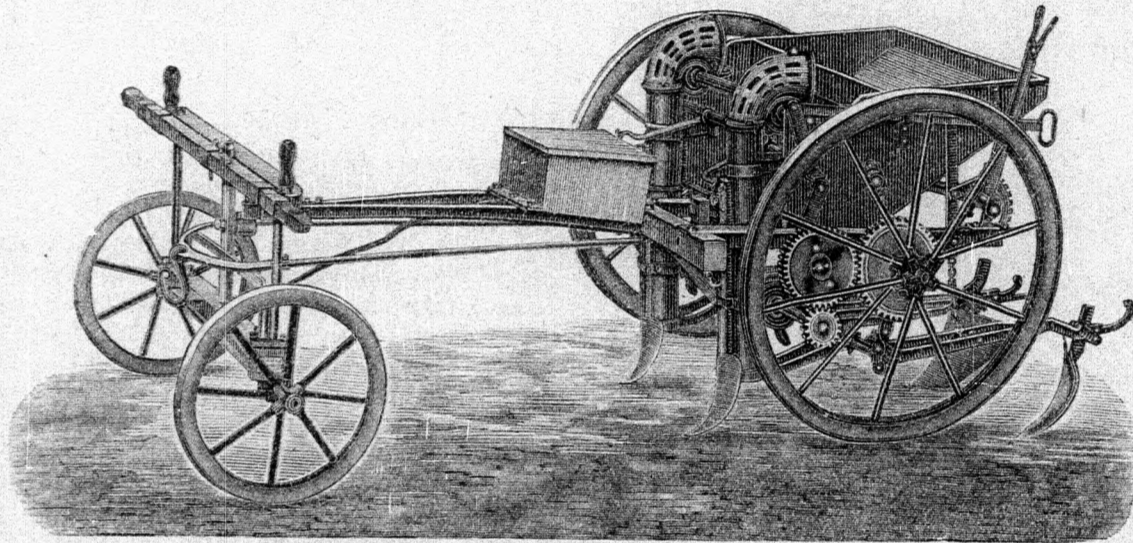
Burgonyaszár-széna.

— Az utóbbi években az ország különböző
vidékeinek gazdái majd mindig takarmányhiány-
nyal küzdelegnek és ezért kettőzött figyelmet érde-
mel minden oly javaslat, mely ezen csapást né-
míleg is enyhíthetné.

Az «Illustr. Landwirtsch. Ztg.» 67. számában
Tholnek Pál gazdatársainak a burgonya-szénát
ajánlja, mint a mely sok helyen alkalmas volna
a szénát pótolni.

Módszere, mely szerint állítólag nagyon jó,
aromatikus szagu, tápláló és minden állattól szí-
vesen fogyasztott tápanyagot nyer, a nélkül, hogy
a burgonyatermés akár mennyiségileg, akár mi-
nőségben ezáltal szenvedne, a következő:

Ha a burgonya szárainak alsó része megsár-
gul, reggel a harmat felszáradása után a bur-
gonya szárait körülbelül arasznyi magasságban a
föld felett lekaszáljuk és lehetőleg azonnal a leg-
közelebbi szabad téren kerek, tömör kazalba hord-
juk. Egy kazalra 15—20 szekérnyire való számí-
tunk. A kazalt rakása közben erősen megtiprat-
juk, oldalát lekerekítjük és kupalaku födelét gazzal
vagy más csekélyebb értékű anyaggal befödjük.
A kazalok néhány nap múlva erősen felmelegednek.

68. ábra. Skorpi-féle kétsoros burgonyaültető.

Ha a hőség a kazalokban oly fokra hág, hogy a
beléjük dugott kéz azt már nem alija, akkor ideje,
hogy a kazalokat szétvegyük. A nagy kazalból
körben csupa kis, körülbelül egy méter magas laza
kupacokat rakunk. E kupacokban a burgonya-
szárak és levelek igen gyorsan kiszáradnak, annál
is inkább, mert a növények erős felmelegedésüknél
már nedveségüket legnagyobb részt elvesztették.
Ha a száradás nem menne elég gyorsan, a kupá-
cokat megforgathatjuk, erre azonban rendesen
nincs szükség, csak czélszerű, ha behordás előtt
néhány órával előbb a kupacokat a szelődőre
fordítjuk. A kupacok szétterítését lehetőleg kerül-
jük, ep úgy mint a lóherénél, hogy ne veszítsünk
azáltal sok levelet.

Ezen eljárás helyes betartásával nyert takar-
mány sajátos nehéz fajsúlyú, kellemes szagú,
mely némíleg hasonlít a frissen sült szilváéhoz, és
az állatok szívesen eszik.

A burgonyaszéna készítésének feltalálója mód-
szerének ezen leírásához még hozzateszi a követ-
kezőt, hogy állítását megerősítse. Midőn első
sikeres kísérletei után egy gazdasági egyesületben
találmányáról kis felolvasást tartott, a jelenlevők
azt nagy ketelylyel fogadták.

A kétely azonban már kisebbedett, mikor a
burgonya-szénából néhány, vele hozott csutagot
előmutatott és teljesen eloszlott és általános helye-
léssé változott, mikor az egész társaság végig-
nézte, hogy ezen takarmány — körülbelül 15 kg
— az istállóban álló 14 ló elé egyenletesen ki-
lett osztva, és hogy azok mi y mohón fogyasztották,

még pedig akkor, mikor a jászolban előttük jó
mezei széna is volt. (?)

A takarmány ezen előnyös alkata bizonyára
a kazalban végbemenő erős fermentációtól ered.

Tholnek állítása szerint nem észlelt ezen takar-
mány etetésénél sem lovaknál, sem szarvasmar-
hánál kedvezőtlen hatást. A kinek talán mégis
kételyei volnának, a takarmányt, különösen kez-
detben, mezei szénával keverheti, de — a mint
mondja — azt fogja tapasztalni, hogy az állatok
mindig a burgonya-szénát először kiválogatják.

Végre azon reményének ad kifejezést, hogy
azon gazda, ki a szükség által kényszerítve egy
sikeres kísérletet tesz ezen takarmánnyal, azt
továbbra is megtartja, különösen akkor, ha arány-
lag kevés a rétje.

Mindenesetre érdemes volna, ha minálunk is
kísérletek történnének ez irányban. (Zschr. f. Sp.
Ind. 93. Nr. 36).

—ky.

A Skorpi féle kétsoros burgonya-ültető.

Alábbiakban egy ujjonnan javított burgonya-
ültető-gépet mutatunk be, melyben, ha a hozzá-
fűzött várakozásoknak mindenben meg fog felelni,
bizonyára egy régen szükségessé vált s eddig
is sajnosan nélkülözött gépet fog kapni a gazda-
közönség.

Nem akarom itt a burgonyaültetés lassu és
drága munkáját illusztrálni, mert az ugyis köz-
tudomásu dolog, csak azon egy körülményre
akarok utalni, hogy épen úgy, mint a gabona-
neműek vetésénél, úgy a burgonya ültetésénél és

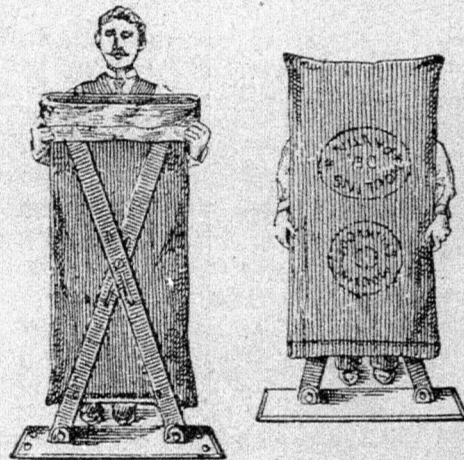
lag 2 frtba jön, mi a kézzel való ültetésnél a
nyitravölgyben 5—7 frtba kerül. Az ezen géppel
eszközött ültetés utáni burgonyatermés állítólag
8—15¹/₁₀-kal nagyobb minden más rendszerű ültetés-
nél, a mi csak a konzervált tavaszi nedves-
ségnek és az egyenletes mély tavaszi ültetésnek
tulajdonítható.

Mindenesetre érdekes lenne, ha e géppel
tett vetési munkálatokról s az általa elért ered-
ményekről biztos adataink lennének s ha e gépet
hazánkban több helyen kipróbálnák, mert csak
így lehetne róla tiszta bírálatot mondani.

Beszerezhető e gép Clayton & Schutleworth-
nál Budapesten. Bővebb felvilágosítással szolgál
a gép szerkesztője Skorpi Ede jószágigazgató,
Zaj-Ugrócson (Bars vármegye) és Dierer Henrik,
O-Széplakon, u. p. Nagy-Bossány (Nyitra megye.)
S.

Zsákoknak használatra való előkészítése.

A zsákok használatra való előkészítésének,
mint azt 69. ábránk mutatja, igen egyszerű és
praktikus módja van, melylyel rövid idő alatt
minden fáradság nélkül több zsákok lehet kifor-
ditani, megtisztítani s így további használatra
előkészíteni. Az e czélra szolgáló készülék egy
alapul szolgáló deszkából áll, melyre két, egy-
mást keresztező sima vasrud van erősítve. A
vasrudaknak felső, szabadon levő végén egy-egy
forgóhenger van alkalmazva. Ha most már a
zsákok használatra való előkészítése szükséges,
akkor a zsák szélét ráillesztjük a vasrudak felső
végén levő két bengerre s ezek segítségével a

69. ábra. Zsákoknak használatra való előkészítése.

zsákok a rudak mentén lehuzzuk a talpzigatig;
ha a zsákokat két saránál fogva visszahuzzuk,
szépen kiegyenesítve, megtöltésre készen áll. P.

Uj takarmánynövény.

Si Az az általános takarmányszükség, a
mely a száraz tavasz következtében az egész
kontinensén mutatkozott, a szakkörök figyelmét
egyes oly növényekre is felhívta, a melyek eddig
mint takarmánynövények ismeretlenek voltak.

Most olvasóinknak egy újabb takarmány-
növényről adhatunk hírt. A kertészetben ugyan
már 1869 óta ismeretes, de a mezőgazdaságban
termesztésével nem igen foglalkoztak, dacára
annak, hogy teljesen jó zöldtakarmányt ad és
sem nagy hőség, sem hideg, sem nedvesség, sem
szárazság fejlődését nem befolyásolja s e mellett
legkevésbé sem zsarolja a talajt.

Franciaországban a vele való takarmányo-
zással már tettek kísérleteket s e kísérletek ked-
vező eredményre is vezettek, ép azért ajánlatos
ez új takarmánynövény termelése. A növény
neve Polygonum sachalinense. A növényt Maxi-
movicz orosz botanikus a Szibéria és Japán
közti Sachalin szigeten fedezte fel s innen plánt-
táltatott át először a pétervári, később pedig a
moszkvai botanikus kertbe. Ez utóbbi helyen
látta meg André E. francia kertész 1869-ben
s mint kiváló disznóvényt magával is vitte Fran-
ciaországba s azóta több tartományban elterjedt.

A növény többnyire 3 méter magas, nedv-
dus levelei hosszukás oválalakuak, 30 cm-nél

valamivel hosszabbak, 20 cm. szélesek s teljesen szőrtelenek. Gazdag virágzata van, mely különösen kedvelt a méhek előtt. Maga a növény évelő, úgy hogy egyszeri ültetés után értézig is meghozza termését. Kora tavasszal kezd hajtani s hajtásai alig néhány nap alatt több láb magasra nőnek. Francia kísérletek nyomán e hajtások először csak akkor vágathók, midőn 1—1½ méter magasságot értek el. Egy nyár folyamán 3—4-szer is lehet a hajtásokat vágni. Évi termése négyszögmetérenként 20—40 kilogr., azaz hektáronként 2000—4000 q. között váltakozik. Ültetése északibb vidékeken augusztus, szeptemberben, délibb részeken októberben vagy kora tavasszal történhetik. *) p.

A bárányok gilisztakórjáról.

(Válasz B. J. nyílt levelére.)

Kedves barátom!

Nagyon jó példát mutattál a gazdaközönségnek, a mikor a bárányok gilisztakórjáról vonatkozó érdekes tapasztalataidat közléted. Sok hasznos és a tudomány szempontjából is érdekes adatot nyerhetnénk ily módon, ha a gazdák minden olyan esetre vonatkozólag nyilvánosságra hoznák megfigyeléseiket, a melyekről saját tapasztalatuk alapján más nézetben vannak, mint a közfelfogás. Az így keletkező észme-cserék tisztáznák a fogalmakat s hasznára lennének mindenkinek.

Érdekes adat mindjárt az is, hogy a *Taenia expansa* Gömörben, vagyis a felvidéken is olyan gyakran okoz károkat, holott, mint mondod is, a hegyi gazdák csak hírből ismerik a mocsaras legelőket. Azt hiszem azonban, hogy ilyen vidékeken csak a nedves években fordul elő e betegség, mert a nedvesség egyik főfeltétele ezen elődi elterjedésének. Száraz talajon, száraz időjárásor a taenia petéi rövid idő alatt tönkremennek a kiszáradás folytán, ellenben a nedvességben sokáig életképesek maradnak.

Tagadhatatlan az is, hogy a gilisztakór első sorban a fiatal bárányokat pusztítja s mint irod, nálatok mindig az elválasztás után pár napra jelentkezik a betegség. E körülmény aztán úgy tünteti fel a bajt, mintha az ébrényi korból eredne az.

És mégsem úgy van, mert a taeniák az anyaállat testében is csak a belekben tartózkodva, a vérkeringésbe nem egy könnyen juthatnak be, hiszen előbb át kellene furniok az edények falát s ez esetben az anyaállat vérkeringésében is zavart okoznának, a mit ezideig senki sem tapasztalt. Azonkívül, ha a taeniák fejletlen alakjai az anya vérenek közvetítésével jutnának a magzatba, akkor alig lehetne megmagyarázni azt, hogy miért találunk épen csak a belekben taeniákat, miért nincsenek ilyenek a tüdőben, májban vagy más szervekben is, mikor az anya vére az ébrénynek ezen szerveibe is eljut.

Épen oly kevésbé bízható az, hogy az anyatejből szívja be az állat a taeniák petéit vagy fejletlen alakjait, mert ki van zárva annak lehetősége, hogy ilyenek a fejmirigybe s ebből a tejjel együtt a szopós bárányokba jussanak.

Annak igazolására, hogy nem egyedül én tagadom a fertőzésnek ezen módját, csak *Leuckart*-ra, a világhírű parazitológusra hivatkozom, a ki a *Koch-féle Encyklopaedie der gesammten Thierheilkunde* I. kötetének 399. lapján e kérdésről azt mondja: «Az a feltevés, hogy ezen elődi ébrényeit az anyatejjel veszi fel a bárány, vagy már épen a magzatkorban vándorolnak azok belé, mai ismereteink alapján dajkamesébe illik.»

E szerint ki van zárva az anyaméhben történő fertőzés s úgy kell azt megmagyarázni, a mint azt első közleményemben kifejtettem, hogy a takarmánnyal vagy a vízzel jutnak az elődiek a bárány beleibe. Az anyatejjel való fertőzés is csak oly alakban bír valószínűséggel, hogy szopás

*) Kísérlettelre mindenesetre ajánlható, de azért nem kell hozzá vérmes reményeket támasztani, mert az oly ajánlatoknak, hogy se hideg, se meleg nem árt meg neki, szárazságot, nedvességet egyaránt tűri és a talajt még sem zsarolja, nagyon reklám szaga van. *Rovatvezető.*

közben a taenia petéit is benyalhatja a bárány, ha vannak ilyenek az anya tőgyén; ez pedig könnyen történhetik olyankor, ha ennek beieiben is tartózkodnak ilyen férgek, mert a beltartalommal kiürült peték a szennyezett alomból fekvésor rátapadhatnak a tőgyre. Ennyiben tehát van jogosultsága annak a nézetnek is, hogy a tejjel (de nem a tőgyből) kerülhetnek elődiek a bárányok emésztő szerveibe s épen azért indokolt, hogy olyan vidékeken, a hol e betegség gyakori, ellés előtt az anyajuhoknak féreghajtó szereket adjanak.

Budapest, 1893, szeptember 16.

Dr. Rátz István.

A berlin-drezdai fogatverseny.

A folyó évi május hóban megtartott berlin-drezdai fogatversenyben is magyar lovak győztek. A 187 kilométernyi utra nevezve voltak *Menschikoff* herceg 2 orosz ügetője; *Schilling* 2 amerikai ügetője; *Bethusi* gróf 2 lova; *Türk* 2 angol telivérje; *Meyer* 2 magyar lova és *Aders* 2 magyarországi angol félvére, az egyik *Vedremo*, a másik *Idealist* után nevelve.

Indulásig a többi töröltetett s csak 4 fogat indult, t. i. a 2 magyar, 1 amerikai és 1 angol telivér-fogat. E híres ügetőket 13 óra és 30 perc recorddal (tehát kilométerenként 4:3 perc sebességgel) leverte a *Meyer* magyar fogata. — Második lett *Aders* magyar fogata 14 óra 25 p. recorddal, tehát kilométerenként 4:6 perc sebességgel. A másik két fogat célhoz sem ért, mert utközben accidens érte, az egyik lova t. i. kólikát, a másiké tüdőgyuladást kapott. *Mi.*

A fának szerepe a jövőben.

A fát már napjainkban is annyi mindenféle alakban és czélokra használják, hogy valóban hihetetlennek tűnik fel, mikor ismét új czélok eléréséről van szó, különösen oly czélokra, melyek a fa alkalmazhatóságával látszólag homiokegyenest ellenkeznek. Van már elégfajta fánk, melyet az építkezésnél használunk, van már «öntött» fánk, melyből különböző edényeket készítenek, van fából készült tépés, fából font kötelék, fából szőtt szőnyeg s ujabban még két más czélra akarják a fát alkalmazni. — Az egyik az, hogy a fából szöveteket s ezen szövetből ruhákat készítsenek, a másik pedig az, hogy a fából kenyeret, tápláló kenyeret készítsenek. — Mindkét eszme első tekintetre neveltségesnek, lehetetlennek tűnik fel, pedig éppen nem tartozik a lehetetlenségek közé. Lássuk fának e két új rendeltetését egyenként. A fából való szövet előállítását egy újabb találmányu eljárás szerint úgy vélik elérhetőnek, hogy a fát vékony deszkákra, utóbb szalagokra fűrészelik s e szalagokat zárt kemenczében egy bizonyos kén-savoldatban kifőzik, mely főzés után olyan fehér rostokat nyernek, melyek nagyban hasonlítanak a len- vagy kender rostjainak. Ezen rostokat csak gerebenezni, fonni stb. kell akár a lent vagy kendert, mivel most tesznek kísérleteket, melyek ha sikerülnek, nincs messze az idő, mikor farost ruhákat fogunk viselhetni. — A második rendeltetése a fának, hogy t. i. mint kenyér szerepeljen, már szintén félig meg van oldva. Egy *Krug* nevű bajor embernek ugyanis sikerült fűrészporból kenyeret, illetve olyan ehető és tápláló süteményt előállítani, melyet hizlalásra és a növendék állatok táplálására állítólag sikerrel lehet használni. Ezen új kenyér előállítása azon alapszik, hogy a farostban levő cellulose szőlőcukorra változik, mihez 40% rozs, zab vagy búzaliszt és egy kevés foszfát lesz hozzákeverve. — A szervesen anyagokból, első sorban a celluloseból való kenyérkészítés eszmeje egyike a vegyi tudomány legmerészebb feladatainak, de azért korántsem a lehetetlenségek közé tartozó dolog. Mayer Viktor tanár, egyike *Bunsen* tanítványainak, kimutatta, hogy lehetséges celluloseból kenyeret előállítani s hogy azt a vegyészet szabályai szerint el is lehet érni. Hiszen a vegyi tudomány az utolsó időben a leggyönyörűbb festanyagokat, a legértékesebb

gyógyszereket, többek közt a saccharint is hulladékokból állította elő s ha ezt megtudta tenni, miért ne tudna fehérszén és keményítőt szervesen anyagokból létrehozni? A keményítő, a kenyérlisztnek főalkatrésze, ugyanazon vegyi összetételt mutatja mint a cellulose, mely a szalmában és fában határtalan mennyiségben áll rendelkezésünkre. Ha sikerül a tudománynak ezt kiaknázni, egy oly találmánnyal fogja gazdagítani az emberiséget, melynek áldásos hatását ma még alig lehet elképzelni; a faforgács, fűrészpors az eddig csak tehernek tekintett hulladék, értékes anyaggá, valóságos adománnyá fog válni. Micsoda forradalmat idézne elő az emberiségben ez a korszakot alkotó találmány, mennyi nyomort, mennyi szegénységet lehetne enyhíteni s napoként nehezebbé váló létérti küzdelemnek minő nagyszerű segítséget nyújthatna az olesós a nagy mennyiségű élelmi czikk, az olesó kenyér, azt még csak elgondolni is nehéz. Pedig sikerülni fog, mert a tudomány előtt meg kell hajolni a természet erőinek, most már csak az a kérdés, hogy mennyivel lesz drágább e kenyér a gabonakenyérnél s vajjon amugy is óriási faforgács-tasunk mellett bir-e e találmány gyakorlati értékkel. *S.*

Kérdések a gyakorlat köréből.

417. k. Magtárakban összehalmozott s egy évig fekvő gabonaneműek hány % veszteséget mutatnak fel, vagyis mennyire vehető a beszáradási perczent külön a búzánál, a rozsnál, az árpánál, a zabnál, búkköny és borsónál.

K. K.

407. f. *A baromfinátha**) két alakban szokott előfordulni. Az enyhébb lefolyású és nem ragályos természetű alakja *egyszerű orrhurut*, a mely szeles, nedves időjárásor gyakori, de piszkos, szellőzetlen ólaknak is lehet következménye s lényegében az orr nyálkahártyájának gyuladása. Ilyenkor az orrüreget kibélelő nyálkahártya üveg-szerű nyálkával van beborítva, élénk vörös és duzzadt s ha az orrnyílásokra nyomást gyakorolunk, akkor azokon át előbuggyan a váladék. Az orrhurutban szenvedő baromfiak sokszor tüszentenek, a csőrükből és orrukából sárga, nyálkás anyag folyik ki, a mely aztán az orrnyílások körül szennyes-sárga pörkökké szárad be, vagy eltömészelve az orrüreget, légzési nehézséget okoz; a betegek gyakran rázzák a fejüket, a csőrüket a földhöz vagy a lábaikhoz dörzsölik, légzésor gyenge hörgést vagy sipoló zörejt hallatnak és nyitott szájjal lélegzenek.

Az egyszerű orrhurut a legtöbb esetben gyógykezelés nélkül is meggyógyul s legfeljebb arról kell gondoskodni, hogy a betegek hidegtől, szélőtől és nedvességtől óvott helyen tartózkodjanak. A makacsabb és súlyosabb esetekben, mikor a nehéz légzés hosszasan tart vagy fenyegető, jó eredménnyel alkalmazhatjuk a kátránygőzöléseket. Legegyszerűbben úgy fejleszthetünk enyhe kátránygőzölőket, ha ½ liter vízhez egy evőkanálnyi kátrányt keverünk s a kátrányos vizet elhelyezve a baromfióban, kitűzesített vasdarabbal vagy dróttal kevergetjük azt. Természetes azonban, hogy ezen gőzöléseket csak nagy óvatossággal lehet alkalmazni, nehogy gyógyítás helyett súlyosítsa a betegséget.

Sokkal veszedelmesebb ennél a *ragadós baromfinátha* (*Coryza avium contagiosa*), a mely nem a fentebb említett káros behatásoknak a következménye, hanem valamely a levegő útján terjedő fertőző anyagnak, valószínűleg bakteriumnak a légutakba való bejutása folytán keletkezik s úgy a lefolyás, mint a kimenetel tekintetében is sokkal súlyosabb és veszélyesebb baj. Jelenlégei sokban hasonlítanak ugyan az orrhurut tüneteihez, de a betegségnek rohamos terjedése,

*) A kérdéstevő rövid leírása után alig lehet tározottan megállapítani a bajt; épen azért sokkal czél-szerűbb lenne, ha hasonló esetben 1—2 elbullított baromfi becsomagolva, romló *bonezzami készítmény* jelzéssel az állatorvosi akadémiába küldenének, a hol azokat szivesen megvizsgálják díjtalanul.

vagyis a jár annak, hogy ugyanis az e fordul elő s nyebb fajú k addig a raga redesen han legnagyobb r tyukfélek ha

A legtől fiak hurczolj laszthatjuk e minden idege ról hazaérkez megfigyelés a

A ragad árulja el, ho élénkek, étvá ket. A követ lődik a baj. anyag szivár gés hallható, a szemgolyó hőven csurog állalati lebe szájur nyálka csőrön is gen orrürnek heve sőt sokszor l állatok kime pusztulnak el

A legsür geseknek elkt a hol beteg tak s ügyelni lésével megbiz érintkezzenek.

A betege kell megszaba (2%-os) megr kendő segélyé ürt és a tork ladás igen na közölt tisztog káli-oldattal e pedig a már mazhatjuk. A pontként, az e lyása szerint. képesek, akko ivóvizükbe cz adni. Azonkiv töző betegség és az udvarna tőtlenítéséről.

414. f. A jobbajta szől csak a sajtó birjon, mivel nyomás alkalm

Ezen azon nyilásait, közé megszükitjük. I alkalmával az dik, hogy a lé tölgyfa vesszőh kosarába könn és ezekkel a t sajtolás tökélet

Ha sajtó és ujnak besze rendszerű bors a legjobbakat.

Ezek baru megszerezhetőh hez sajtó nem ennélfogva ezt,

Az almab e lapok egyik m részletesebb ha olvasható erről «Obstweim-Kun seine Verwertung Pommier A Ci

vagyis a járványos fellépés legjobb bizonyítéka annak, hogy fertőző természetű bántalom. Míg ugyanis az egyszerű orrhurut csak szórványosan fordul elő s inkább csak a kényesebb, érzékenyebb fajú baromfiak betegesnek meg abban, addig a ragadós baromfinátha első esete után rendszeren hamar elterjed a baj s a baromfiaknak legnagyobb része megbetegszik, de különösen a tyúkfelek hajlamosak eziránt nagy mértékben.

A legtöbb esetben ujonnan szerzett baromfiak hurcolják be a bajt s épen azért nem mulaszthatjuk el ez alkalommal is ajánlani, hogy minden idegen helyről származó, vagy kiállításról hazaérkező baromfit külön zárva és állandó megfigyelés alatt tartsanak legalább néhány napig.

A ragadós baromfinátha kezdetét csak az árulja el, hogy az állatok szomorúak, kevésbé élénkek, étvágytalanok s gyakran rázzak a fejüket. A következő napokon aztán rohamosan fejlődik a baj. Az orrnyílásokból igen bűzös, genyes anyag szivarog elő, légzés közben kifejezett hörögés hallható, a szembéjak bedagadnak, sőt néha a szemgolyó is elhomályosodik s a szemekből bőven csurog a könny; néha még a taraj és az állalatti lebeny is vizenyösen megduzzad, a szájr nyálkahártyája is gyuladásban van s a csőrön is genyes nyálka ürül ki. A szájnak és orrúrnak heves gyuladása lényegesen megnehezíti, sőt sokszor lehetetlenné teszi a táplálkozást s az állatok kimerülés vagy fuladás következtében pusztulnak el.

A legsürgősebb teendő ilyenkor az egészségesebbnek elkülönítése; ha lehetséges olyan helyre, a hol beteg baromfiak egyáltalán nem tartózkodtak s ügyelni kell arra is, hogy a betegek kezelésével megbízott egyének az egészségesebbekkel ne érintkezzenek, mert közvetíthetnek a fertőzést.

A betegeket elsősorban a légzési nehézségtől kell megszabadítani s langyos tannin-oldattal (2%-os) megnedvesített tamponnal vagy kis fecskendő segítségével kitisztítani az orrüreget, a szájrúrt és a torkot a genyes váladéktól. Ha a gyuladás igen nagy fokú, akkor langyos vízzel eszközölt tisztogatás után 2-4%-os chlórsvavas káli-olddal ecseteljék a nyálkahártyákat vagy pedig a már említett kátránygőzöléseket alkalmazhatjuk. A kezelés 2-3-szor ismétlődő napoként, az eset enyhébb vagy súlyosabb lefolyása szerint. Ha a betegek maguktól enni nem képesek, akkor mesterségesen táplálандók s az ivóvizükbe czélszerű egy kevés karlsbadi sót adni. Azonkívül ez esetben is, mint minden fertőző betegség után, gondoskodni kell az ólaknak és az udvarnak megfelelő kitisztításáról és fertőtlenítéséről.

Dr. Rátz István.

414. f. Az almabor készítéséhez minden jobbajtja szőlősajtó czélszerűen felhasználható, csak a sajtó kosara lehetőleg szűk nyílásokkal bírjon, mivel különben a pépszerű almatörköly, nyomás alkalmával a hézagokon kitódul.

Ezen azonban könnyű segíteni; ha a kosár nyílásait, közéje alkalmazott tölgyfapálczákkal, megszükitjük. Minthogy tapasztalás szerint sajtolás alkalmával az almatörköly annyira összenyomódik, hogy a lé kiválását akadályozza: czélszerű, tölgyfa vesszőből és viaszozott zsinégből, a sajtó kosarába könnyen bele illő szűrő rácsokat készíteni és ezekkel a törkölyt 3 rétegre osztani, miáltal a sajtolás tökéletesebbé válik.

Ha sajtó nem áll egyáltalában rendelkezésre és ujnák beszerzése czéloztatik, úgy a *Mabille* rendszerű borsajtókat ajánlhatom, mint e nemből a legjobbakat.

Ezek bármely nagyobb hazai gépgyárostól megszerezhetők. Olyan készítmény eljárás, a melyhez sajtó nem szükséges, tudtommal nincsen, ennél fogva ezt, természetesen le sem írhatom.

Az almabor-készítésre vonatkozó «Utastás» e lapok egyik múlt számában található fel, melynek részletesebb hazai nyelvűnkön nincsen. Bővebben olvasható erről a többek közt: Dr. N. Graeger «Obstwein-Kunde», Fr. Lucas «Das Obst und seine Verwertung» és Jules Nanot «Culture du Pommier A Cidre» című munkáiban.

Angyal.

415. f. Kenderetetés. A kender vagy annak zöld levele, vegyelemzve tudtommal nincs, összetétele tehát nem ismeretes. Takarmánynövénynek senki se tekinti s egyedül a magvaiból olajgyártásnál visszamaradó pogácsa az, a mely feleltetik. Tápértékére nézve eszerint biztos felvilágosítást adni nem lehet, de a dohánylevelekhez hasonló ártalmassága tapasztalásból ismeretes s ezért etetését tanácsolni bizonyára senki sem fogja.

Ámde nem ismeretlen, hogy pl. juhok a kórókon legelve, valami komolyabb bajt nem kapnak. Nem lehetetlen, hogy a kenderleveleknek ilyenféle feleltetése sem okoz komolyabb bajt. Ezt csak kísérlettevés döntheti el.

Kérdéstevő, ha oly nagy horderejűnek tartja körülményei között a kenderetetés, tegyen egy pár juhval kísérletet, ez nem kerül sokba még akkor sem, ha az az egy pár állat a bódító anyagot tartalmazó növénytől elpusztul is; ha pedig semmi baj se éri őket, körülbelül bizonyosra veheti, hogy a szarvasmarhának se fog ártani. *M.*

Könyvismertetés.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jelentése kerülete közgazdasági viszonyairól az 1892-ik évben.

A kereskedelmi kamarának múlt évi jelentéseit bizonyos egyöntetőség jellemzi, mintha csak egy és ugyanazon testület felfogását, nézeteit tolmácsolnák. All ez különösen a múlt év egyes fontosabb közgazdasági kérdései és eseményeivel szemben, mint a német kereskedelmi szerződés, sertéskivétel és a mezőgazdasági reformok némelyikét illetőleg; s ép ez egyöntetőség teszi lehetővé, hogy e tekintélyes kamara terjedelmes jelentéséről rövidebben emlékezhessünk meg mint azt az előzőkkel tettük, elkerülendők az ismétléseket.

Különösen szépen emlékezik meg a kolozsvári kamara Baross Gábor volt kereskedelmi miniszter működéséről.

«A magyar közgazdasági politika öntudatos és nemzeti alapokon való megteremtése pedig — úgy mond a jelentés — Nagyméltóságod boldogult elődének, néhai Baross Gábor nevével van elválaszthatatlanul összekötve. Azt mondhatjuk, hogy tulajdonképen ő ismerte fel azokat a nemzeti közgazdasági szükségleteket, a melyek felé való czéltudatos törekvés alkotta meg a közgazdasági politikát. Az ő szívós kitartása tudta Magyarországnak, ennek az első sorban politikai államnak figyelmét az anyagi vagyonosodás vitális érdekeire tartósan ráfordítani,» stb.

Mint minden kamarai jelentés, úgy a kolozsvári is az ép most említett dicshymnus sötét árnyaként nem valami elismerőleg emlékezik meg parlamentünk működéséről. Azok a meddő közjogi viták, pártpolitikai huzavonák legkevésbé sem alkalmasak arra, hogy erélyes közgazdasági politikát igénylő, sőt újabban már követelő társadalmunk tetszését megnyerjék; s helyesen jegyzi meg a jelentés, hogy ha a jelen nyugalmas helyzetet nem használjuk ki teljes anyagi és közgazdasági konszolidálásunkra, kérdés, hogy nem fog-e egy bekövetkezendő világtatasztrófa készületlenül találni és nem lesz-e fejlődésünk sok időre visszavetve.

A mezőgazdasági termelés ismertetésénél a mi figyelmünket első sorban megragadja, az a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés, melyről a jelentés az előbbiekhöz hasonlóan nyilatkozik, hogy a múlt évben nem valósította meg azokat a reményeket, a melyeket joggal fűztünk hozzá.

Majd a továbbiak folyamán kiemeli Erdély gazdasági mozgalmait, így kertészeti egyesület, nagyobb állami faiskola és egy heremagtisztító raktár alakítását, mely dolgokról lapunkban annak idején már bővebben megemlékeztünk.

A jelentés különben élénk figyelemre méltatja a Királyhágón túli országrész mezőgazdasági érdekeit; úgy kiválóan sürgeti a népiskolai

gazdasági oktatást, a mezőgazdasági érdekképviseletet; örömmel üdvözlö a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslatot, valamint a gazdasági szakbizottságok alakítását a tanintézeteken, melyeket a gazdaközönség rövid fenállása óta sűrűn vesz igénybe. Több helyütt hangoztatja a többi kereskedelmi kamarához hasonlóan a Romániával kötendő vám és kereskedelmi szerződés, valamint állategészségügyi konvenczió szükségét. Míg azonban az előzőleg ismertetett kamarai jelentések majdnem egyöntetűen merev álláspontra helyezkednek s tisztán kereskedelmi szempontból tárgyalják e kérdést, addig a kolozsvári kamara jelentése figyelemmel óhajt lenni arra, hogy az erdélyi iparcikknek nyújtandó kedvezmények fejében, a melyek védelme elsősorú kötelesség, az erdélyi mezőgazdaságnak és állattenyésztésnek sokkal nagyobb érdekei ne áldoztassanak föl.

Szomorú világot vet a jelentés a gabonaártekésítésre, a melyből világos előttünk a helyzet, hogy Erdélyben a kisgazda teljesen a közvetítő kereskedelem kénye-kedvének van kiszolgáltatva. A gabonaárak jóformán vidékenként sőt városokint függetlenül képződnek s így megtörténik, hogy míg Marosvásárhelyt a búzának 8 frt, tenerinek 6 frt az ára, addig a nem messze fekvő Gyulafehérváron a buza q-ja 6 frt, tenerié 4 frtba kerül. Az árak ezen helytelen alakulásának csak részben érthető magyarázatát adja a jelentés; így különösen kiemeli a mezőgazdák megbízhatlanságát a termények tiszta szállítása körül, a mi aztán arra készteti a kereskedőt, hogy a minta szerint eladott áruért sokkal kevesebbet igérjen, mint a mennyit az tényleg megér, mert bizonyos összeget a netaláni pontatlan szállítás esetére kénytelen visszatartani. Mindenesetre ez állapotok sürgős orvoslást kívánnak s ha részben all is a jelentésben kifogásolt inszolid eljárás, úgy oda kell hatni, hogy a gazdák e hibáikról felvilágosítsanak a gazdasági egyesületek és gazdakörök útján és hogy különösen a gabona-kezelésre ráoktassanak, mert akkor valószínűleg lehetséges lesz az is, hogy Erdély különben kitűnő árpát termő vidékeiről megfelelő kezeles mellett erős árpa-export fejlődhesen. Örvedetes módon fejlődik Erdély lóheremag-exportja mint azt a jelentés kiemeli s a múlt 91-ik évben már közel 200 vagon lóheremagot vittek ki Erdélyből a külföldre. Mindez azonban, tekintettel Erdély lóheremag-termesztésre kiválóan alkalmas éghajlati fekvését, mely lehetővé teszi, hogy míg másutt 100-110 kgot termelnek holdankint, addig Erdélyben 200-300 kgot is aratnak, nem mondható soknak s alig végez üdvösebb működést az erdélyi gazd. egyesület, mint midőn az erdélyi gazdák figyelmét e fontos terményre irányítja.

Erdély baromkereskedése (?) a közel múlt években, a sertést kivéve, minden ágazatában csökkent s vele csökkent az állatállomány is. Nem beszélve itt a juhokról, különösen a szarvasmarhánál a nagymérvű borjupusztítás folytán az állomány igen csökkent, melyet leginkább bizonyítja a marhaárak emelkedése mellett az évenként csökkenő vásárforgalom, a mely egyedül csak a múlt évben is az előzővel szemben 47,758 drbbal kevesebbet tett ki a kamara területén. Ezzel szemben örvedetes emelkedést mutat a sertéskivétel, mint egyáltalán a múlt év folyamán az egész ország területén, úgy hogy 1885-től fogva, a mikor a kivétel 18,965 drbot tett, a múlt évben 58,715 drbra emelkedett a kamara területén. A juh-export jó formán teljesen megszűnt a franciaországi prohibítív vámok következtében, mert az a 7000 drb juh, a mely még a múlt évben elhelyezést talált, az előbbi 20-30.000 drb kivitellel szemben számba nem vehető.

Végül a mi szempontunkból kiemelendő része a jelentésnek a vásárok jegyzéke, mely ha széles körben publikáltatik, tekintve az erdélyi vásárok rendkívüli fontosságát, igen nagy hasznára lehet úgy az eladó, mint a venni szándékozó gazdaközönségnek.

Rubinek Gyula.

Versuche über die Veräußung des Futters unter dem Einfluss einer Beigabe von Kochsalz. (Kísérletek a konyhasó adagolásának befolyásáról a takarmány emésztésére.) Irták *dr. Wolff E.* tanár és *dr. Eisenlohr Gyula.*

Kérdéses kísérleteket szerzők Hohenheimban három felnőtt 2 éves ürün hajtották végre s tüzetesen közölve vannak a *Landw. Jahrbüchern*, *Zeitschr. für wissenschaftliche Landwirthschaft* stb.-ben. A művet kiadta *dr. Thiel* Berlinben XXII. kötet, 4. füzet.

A kísérleteket — miközben a takarmányokat változtatták — különböző takarmánynemekkel végezték, nevezetesen: szénával, széna- és sörtörkölyvel, széna és babbal; kísérleteztek továbbá egy 10 éves lóval, melyet réti széna és zabbal takarmányoztak. Ezen takarmányozás közben voltak időszakok, midőn só nélkül nyujtották a takarmányt, voltak midőn konyhasót is adagoltak. Itt csak a főeredményt adhatjuk, a melyhez a kísérletezők kísérleteik nyomán jutottak. Ez eredmény pedig a következő:

„Minden előbb ismertetett takarmányozási kísérlet — mondják szerzők — arra az eredményre vezetett, hogy a konyhasó lényeges befolyást nem gyakorol a takarmányok emésztésére, ha azok már magokban véve is eléggé izletesek; s azonkívül ha az állatok (kérődzők és lovak) középkorúak s emésztési képességgel bíró állapotban vannak; és a konyhasóból csak annyit adjunk alátjainknak, a mennyi a gyakorlatban szokásos. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a sónak — mint azt már előrebocsátottuk — befolyása ne legyen az emésztés elősegítésére s arra, hogy az állatok jól érezzék magukat s éppen e tulajdonságánál fogva különösen a kevés savtartalmu gyomroknál észrevehető hatással fog működni, nemkülömben az állatok táplálkozásai folyamatában mutatkozó rendellenességet konyhasónak vagy nátriumnak a takarmányhoz való megfelelő adagolása által lehet megszüntetni.»

A mint az idézett részből látható, a kísérletek negatív eredményre vezettek és az egészet csak tudományos érdeklődésnek lehet tekinteni. E kísérletek nem fogják megváltoztatni a már bevált azon praxist, hogy a szükségnek megfelelő konyhasó adagolása a marha takarmányához legcélszerűbben úgy vihető keresztül, hogy nyálásra helyezünk el a jászolban sódarabokat, noha megvan ennek is a maga nagy hátránya, hogy a só kelleténél jobban fogy.

Kamat-táblázatok. Szerkesztette *Kalivoda Ferencz.* Ára 3 korona. Megszerezhető minden könyvkereskedésben.

Magában foglalja a koronaértékben kiszámítandó kamatok kamattáblázatát és pedig 1, 1^{1/2}, 2, 2^{1/2}, 3, 3^{1/2}, 4, 4^{1/2}, 5, 5^{1/2}, 6, 6^{1/2}, 7, 7^{1/2}, 8, 8^{1/2}, 9, 9^{1/2} és 10%-os kamattáblákat 1—29 napig, 1 hótól 11 hóig, valamint egy egész évre 1, 2, 3 stb. koronától 60,000 koronáig.

Az új pénzegység életbelépése alkalmával minden esetre szükségét pótló mű, mert ezáltal bárki is fellehet mentve az időt pazarló és hosszadalmas kamatszámítástól. Feladatának idézett mű a legszigorubb precizitással felel meg.

Különösen ajánlatos és nélkülözhetlen pénzüzetek, gyárak, kereskedelmi és iparvállalatok, nagy- és kiskereskedők, ügyvédek, közjegyzők, községi és körjegyzők s egyáltalán mindenkinek, a ki kamatszámítással foglalkozik.

Vegyesek.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Közlemények az orsz. magy. gazd. egyesület köréből. (Meghívó. — VI. sörárpakiallítás és vásár. — Gyümölcs vásár a Köztelken.)	405
Könyv a háziállatok etetésével tett tapasztalatokról. <i>Szilassy Zoltán</i>	405
Tárcza. Hazánk időjárása az elmúlt augusztus hónapban. <i>Héjas Endre</i>	406
A gümőkór és a tuberkulin	407
A borsókáról és a sertésközvéghidről. <i>Csányi</i>	408
Burgonyaszár széna	409
A Skorpil-féle kétsoros burgonya ültetése. <i>S.</i>	409
Zsákoknak használatra való előkészítése. <i>P.</i>	409
Új takarmánynövény	409

A bányások gilisztakórjáról. <i>Dr. Rátz István</i>	410
A berlin-drezdai fogatverseny. <i>Mi.</i>	410
A fának szerepe a jövőben. <i>S.</i>	410
Kérdések a gyakorlat köréből	410
A baromfiáiról. <i>Dr. Rátz István</i>	410
Az almabor készítése. <i>Angyal</i>	411
Kenderteremtés. <i>Mi.</i>	411
Könyvismertetés	411
Vegyesek	412

Személyi hírek. — Gyász hírek. — K vonat a hivatalos lapból. — A mezőrendőri törvényjavaslat. — A budapesti kereskedelmi és iparkamara. — A budapesti m. kir. állatorvosi akadémia. — Sorsolás. — A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet. — Beosztás az állami méntelepekbe. — Telepesek sorsa. — A cukorrépa termelés akadályai. — Bejelentési határidő a bécsi nemzetközi csődörkiállításához. — Próbcseplés egy új löhere-cseplőgéppel. — Arany-ázsó. — Mi lesz az ujonnan összehívott francia törvényhozó-testület napirendje mezőgazdasági téren? — Franciaország vesztesége a rossz takarmánytermés miatt. — Juhbevitel Franciaországba. — Spanyolország borkivitele. — Országos kiállítás Tirolban. — Védelem a honi termény számára Angliában. — Szeszmonopólum Oroszországban. — Marha levágatása — Zendülés oka Indiában. — Keletindia a gazdasági oktatás terén. — Mennyi cigarettát fogyasztanak Európában. Földfoglalás Amerikában. — Csökkenés az állatok állományában Amerikában. — Amerika gabonakivitele és az arany kiszivárgása. — Burgonyatermések Európa öt államában. — Apró hírek.

Kereskedelem és tőzsde — 414
Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek — 415

Személyi hírek. *Kol erffy* Mihály, az országos statisztikai hivatalnál alkalmazva volt osztálytanácsos nyugdíjaztatása alkalmával, harmadik osztályú vaskorona-rendet nyert. — *Kisrákó* *Leroczky* Aladár, erdész és birtokos eljegyezte *Kende* Mária kisasszonyt, *Kende* Pál birtokos leányát. — *Várad* *Szabó* János udvari tanácsos leányát *Annát*, eljegyezte *Kazinczy* Gábor kaposvári kir. törvényszéki bíró. — *Szalay* Ernő kultuszminiszteri központi erdész őltárhoz vezette bányavölgyi *Tost* Ilona kisasszonyt, *Tost* Gyula miniszteri tanácsos és közalapi kir. jogügyigazgató leányát.

Gyász hírek. *Elhunytak:* *Grand* Miklós, országos méhészeti felügyelő, Buziáson. A magyarországi méhészet egyik első apostolát vesztette el benne, kinek nagy érdemei vannak a méhészet okszerű fejlesztése körül. Új szerkezetű kapartárt is talált föl, melyet a mébtenyésztők sikerrel használnak. Az elhunyt méhészt érdemeiért a koronás arany kereszttel jutalmazta meg a király.

Nagy Fülöp József, nyugalmazott gazdasági Győr-Révfaiban. — *Rosnay* Kristóf, földbirtokos, K-Apátiában. *Bányay* János földbirtokos. — *Tasnádi Nagy* Sámuel, nyugalm. kir. kuriai bíró. — *Kárász* Imre, a gesztelyi uradalom tisztartója.

Kivonat a hivatalos lapból. Lépfene 165 k. 237 u. Vesztség 95 k. 103 u. Takonykór és bőrféreg 191 k. 278 u. Száj- és körömfájás 100 k. 1230 u. k. 6 k. 807 u. Ragados tüdőlob 68 k. 180 u. t. 3 k. 15 u. Himlő 20 k. 53 u. Tenyészbenység és hólyagos kiütés 7 k. 10 u. Rühkór 60 k. 190 u. Sertésorbáncz 215 k. 1535 u. Bivályvész 4 k. 4 u.

A mezőrendőri törvényjavaslat — mint egy fővárosi lap írja — ő felsége jóváhagyásával tegnap visszaérkezett a kabinetirodából. *Bethlen* András gr. földmivelségi miniszter az e hó 25-én összehívott országgyűlés elé még e hóban be-terjeszti e fontos törvényjavaslatot amely, reméljük, hovahamarabb törvény is lesz.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbb megtartott ülésén, szoba került a waggon és a sertéseknek Kecskémét és Czeglédre szállítható közvetlen szállítási kérdé-e. Az újabbban ismét tapasztalt nagymérvű waggonhiányra nézve a kereskedelmi miniszter oda nyilatkozott, hogy elismeri, miszerint a waggonok elégtelenek a szállítások gyors lebonyolítására, de ezen egyszerre segíteni nem lehet. Hanem fokozatosan segíteni fog a helyzetet. A fentjelzett másik tárgyban a kamara felírt a földmivelségi miniszterhez, melyben arra kérte, hogy a sertések bevitelét Németországba ne kötsék feltétlenül a Kőbányán való vesztéglezéshez, hanem engedjék meg, hogy például Kecskémétről és Czeglédre direkt sertésszállítmányok is mehessenek Németországba. A miniszter ezt a kérést nem tartja teljesíthetőnek.

A budapesti m. kir. állatorvosi akadémia a beiratások az 1893/94. évi tanévre október hó 1-én kezdődnek és bezárólag október hó 7-ig tartanak. Október hó 8-tól 15-ig a beiratást írásbeli kérvényre a tanári testület kivételesen

megengedheti, október 15-én tul azonban többé beiratkozni egyáltalán nem lehet.

Sorsolás. A földtehermentesítési pénzalap igazgatósága, mint az 1888. évi XXXVI. t.-cikk 1. § a értelmében az italméresi jog kártalanítása iránti adósság ellenőrzésével és sorsolás útján való törlesztésével megbízott hatóság, közhírre teszi, hogy az italméresi jog kártalanítására kibocsátott kötvényeknek 6-ik kisorsolása folyó évi szeptember hó 28-án délelőtti 9 órától kezdve ezen igazgatóság hivatalos helyiségében (I. ker. Vár, uri-utca 53. sz. I. emelet) fog megejteni s az eredmény annak idején közzététetni.

A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet —nél egy ösztöndíjas gazdasági segédi allásra pályázat hirdettetik, mely allás évi (500) ötszáz forint ösztöndíjjal és egy butorzatlan szobából áll szabad lakás elvezetével van egybekötve. Folyamodások f. e. október hó 20-ig a földmivelségi minisztériumhoz.

Beosztás az állami méntelepekbe. Az állami ménesekben nevelt fiatal ménlovoknak, valamint a magánosoktól ez évben vásárolt és még ezután vásárolandó méneknek a méntelep-osztályokba való beosztása — a hivatalos értesítés szerint — a következő sorrendben és napokon fog végeztetni, u. m.:

Budapesten október 12-én,
Bábolnán „ 16-án,
Kisbéren „ 17-én és
Mezőhegyesen „ 30-án és 31-én.

A ménesek anyakanczái párosításának megállapítása pedig a következő sorrendben törté-
nend, u. m.:

Kisbéren október 18—24-ig,
Mezőhegyesen november 1—8-ig és
Bábolnán november 12—16-ig.

Ugy a ménbeosztásoknál, mint az anyakanczák párosításának meghatározásánál a tenyésztés iránt érdeklődők szívesen láttatnak.

Telepesek sorsa. E czim alatt az «Arad és Vidéke» sötét képet fest az arad- és csanád-megyei telepesek sorsáról. Régi dal a régi bajról. Hozzáfognak földvásárláshoz, a nélkül, hogy forgó tükere gondolnának. Mire felépül a ház és kis marhát vesz a telepes — kifogyott a nervus rerum. Ehez járul az aránylag ugys magas telep-árhátralék matematikai fiadzása, kamatozás alakjában, az egész telep egyetemleges lekötözött-sége a váltásért, a mi sok bajnak szülője volt már birtokparcellázás utján birtokértékesítés alkalmával — nem csoda hát, ha nyögnek a telepesek. Hiszszük, hogy egy helyes telepítési törvény e téren is megtermi gyümölcsét. Addig pedig a bajba esett fenti telepesek sorsán enyhíteni a kormány feladata. Az utat megjelöli az e tárgyban tartott értekezlet alkalmával összegezett következő megoldási mód: 1. A birtokviszonyok rendezése. 2. A leszámítás helyesbítése mindazon terhekre, melyek az államkormányra nézve nem képeznek vagyont. 3. A leszámításnak a tényleges állapotoknak megfelelően egyévenként leendő eszközlése. 4. Minden község speciális viszonyainak figyelembevétele.

A cukorrépa-termelés akadályai. *Bethlen* gróf földmivelségi miniszter a békésmegyei gazdasági-egyesülethez intézett egy a tiratában azon kívánságát fejezte ki, hogy a megye lakossága fordítson több gondot az ipar és kereskedelmi növények, különösen a cukorrépa és kender termelésére. A békésmegyei gazdasági-egyesület erre most emlékiratban válaszol, a melyben kifejti, hogy a cukorrépa-termelésnek két nagy akadály van. Egyik maga a cukorrépa monopólium módjára beváltó gyár, a mely a termelőkkel önkényesen bánik el, másik akadály az, hogy az állam a cukorrépa-termelő vidékek vasuti állomásain hidméllegeket nem állít fel. *Horváth* választmányi tag, az emlékirat tárgyalásánál a saját tapasztalataival igazolta, mily érzékenyen bírságolja az állam a nagyobb rakományt, a vagonokba pedig a szükséges mennyi-

seget berakni következtében egyelőre legalább államvasutak melynek felállítására a termelői önkényének és akkor a keres nagyobb tellen-

Bejelentés csődörkiállítás kiállításához a hó 1-én jár le. kat az okból fi ban hozzánk b bel- és külföldi delkezésre álló ritve. Mindezek mellesleg érintve is szerepelni fo venni, érdekes tást nyújt a be nak titkári hiva hová netáni be

Próbacséplés

A mezőgazdasági löhere-termelés azért nem örve löhere-cseplés-zökkel rendkív körülményes ezen nehezségé gépgyáros. Sio löhere-cseplőgépe német gazdagsági egyszerű cseplés és legalább is M gel bir mint a segédesszüközeink gazdaközönség egy ily löhere- egyesületnek rem meg is küldte. 21-iken tartott október 3-ától próbacséplést kijelölt helyen ritkán kinálkozó gazdaközönségé sajnálva, szemé jelenés által me ezen fontos kérd oldatott-e.

Aranyázsó

történi hzetesér értelmében szed évi október hórt ott meg.

Mi lesz az

vényhozó-testül teren? Erre a legközelebb Priv mával következő szeül törvényho kérdés alapos me nek betetőzéseül központi gazdabá lyományakép sz mely a gazda sa egyik akadályát sagi termény és való fektetése. vajjon a biztosí don való hozzája annyi kétségtele leayulni a biztos

Franciaors

mánytermés m Franciaorszagot telen takarmány beállott hiányt te kezésünkre csak lanak, a miért is év ugyancsak j többlet mutatja

séget herakni hidmérleg nélkül lehetetlen. Ennek következtében az egylet azt fogja kérni, hogy egyelőre legalább Mezőberényben állítson föl az államvasutak igazgatósága egy hidmérleget, a melynek felállítása is az ő érdekében áll, mert ha a termelőket továbbra is kiteszik a gyár önkényének és ezeknek a szállítási mizériáknak, akkor a kereskedelmi növények termelésének nagyobb fellendülése nem várható.

Bejelentési határidő a bécsi nemzetközi csődörkiállításához. A 3-ik nemzetközi csődörkiállításához a bejelentési határidő f. é. október hó 1-én jár le. Erre a netán résztvenni óhajtók az okból figyelmeztetjük, mivel egy e tárgyban hozzánk beérkezett átirat szerint az eddigi bel- és külföldi bejelentések után itélve, a rendelkezésre álló tér október hó 1-én ki lesz merítve. Mindezek után itélve, e kiállítás, melyen mellesleg érintve az osztrák alpesi pinzgau faj is szerepelni fog, az állam mint vevő fog résztvenni, érdekesnek ígérkezik. Bővebb felvilágosítást nyújt a bécsi gazdasági egylet 6-ik osztályának titkári hivatala. (Bécs, I., Herren-gasse 13.), hová netáni bejelentések is intézendők.

Próbacséplés egy új löhere-cséplőgéppel. A mezőgazdaság egyik leendő fejlődéséért a löhere-termelés mely nálunk ez idő szerint még azért nem örvend elterjedtségnek, mert a maglöhére cséplése a mostani eljárás és segédeszközökkel rendkívül idővesztés, költségek és körülményes eljárással van egybekötve. Hogy ezen nehezégek elháríthatassanak, C. G. Tannert gépgyáros, Sidyban, Posen mellett, egy oly löhere-cséplőgépet talált fel, mely a legjobb hírnévű német gazdák bizonylatai szerint a löheret egyszeri cséplésre tisztán kicsépli és megtisztítja és legalább is háromszor annyi munkaképességgel bír mint a mostani és czélra felhasznált segédeszközök. Hogy erről a tisztelt érdekeltektől meggyőződésük, nevezett gyáros egy új löhere-cséplőgépet, a tiszavidéki gazdasági egyesületnek rendelkezésére bocsájtott és azt már meg is küldte. Az egyesület választmánya e hó 21-ikén tartott ülésében elhatározta hogy f. é. október 3-ától kezdve egy több napig tartó löhere próbacséplést fog Nyiregyháza város közelében kijelölt helyen tartani. Miután ilyen alkalom ritkán kínálkozik, ajánljuk Magyarországra érdekeltektől meggyőződésük, hogy az ut fátalmánál nem sajnálva, személyesen minél számosabb megjelenés által meggyőződést szerezzen arról, vajjon ezen fontos kérdés az új találmány által megoldatott-e.

Aranyázió. A vámiilletékeknek ezüstben történő huzatásánál vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlék 1893. évi október hóra huszonöt százalékban állapított meg.

Mi lesz az ujonnan összeülő francia törvényhozó-testület napirendje mezőgazdasági téren? Erre a francia földmívelési miniszter egy legközelebb Privas-ban tartott díkjosztás alkalmával következő választ adta. Az ujonnan összeülő törvényhozás főgondját a gazdasági hitelkérdés alapos megoldásának fogja szentelni. Ennek betetőzéseül a már eddig is elvileg elfogadott központi gazdabank fog szolgálni. A hitelügy folyományaképp szabályoztatni fog az a kérdés, mely a gazda személyes hitele emelésének eddig egyik akadályát képezte, tudniillik a mezőgazdasági termény és állatbiztosításnak szilárd alapra való fektetése. Bár a miniszter nem tudja még, vajjon a biztosítás állami lesz-e, vagy más módon való hozzájárulás által nyer-e szabályozást, annyi kétségtelen, miszerint erősen fognak beleszólni a biztosítási ügy alapos megvetésébe.

Franciaország vesztesége a rossz takarmánytermés miatt. Az idei szárazság főleg Franciaországot sújtotta, mely ennél fogva kénytelen takarmánytermő területeinek termésében beállott hiányt tetemes bevittel pótolni. Rendelkezésünkre csak a július végéig szóló adatok állanak, a miért is ezeket állítottuk szembe a múlt év ugyancsak július végéig szóló adataival. A többlet mutatja azon értéket, melyet a francia

gazdák a szűk takarmányterméssel veszítettek, de mutatja azt is, mily óriási összeget teszen ki egy belterjesen gazdálkodó ország takarmánytermelésének. De beszéljenek a számok magok: bevitelt:

	1892-ben	1893-ban	Érték 1000 frankban	1892.	1893.
Széna és szalma	35,524	170,840	0.43	2.08	
Korpa	207,751	303,638	4.98	7.29	
Olajpogácsa	57,310	171,431	1.60	4.80	
Összesen	300,585	645,909	7.01	14.17	

Mind a bevitt mennyiség, mind annak értéke megkészeződött és feltehető, hogy ez év második felében is tetemes mennyiségeket visznek még be határaikon. Bár a francia kormány sokat tett a takarmányszűke által okozott károk enyhítésére, főleg az által, hogy a szárazság által leginkább sújtott vidék gazdáinak az állam pénztárából kamatnélküli kölcsönöket nyújtott, a legszükségesebb állatok fentartására vásárlandó takarmányokra, mégis óriási a kár, melyet a francia mezőgazdaság állatállományában szenvedett s a mi a legszomorubb, éppen a kisbirtokosozást sújtja oly csapással, melyet kiheverni hosszú évek alatt is alig leendő képes. A párisi s egyéb vidéki vásárokon hallatlan magásra szökött a takarmány ára, így a legutóbbi jegyzések szerint 100 kg.-onként fizettek:

	szalmáért	szénáért
St. Quentin-ben	9 60 frank	14 75 frank
Bar a. s. Seine	12 50	19 —
Montluçon	11 —	21 —

Az ily árak magyarázzák meg legjobban, szénaszállító-ügynökeink elkeseredését a takarmánykiviteli tilalom felett.

Juhbevétel Franciaországba. Egy fővárosi lap jelentése szerint a juhbevétel Franciaországba ez évben, összehasonlítva a múlt évi idénnyel, ily képet tüntet fel: Bevittek:

	1892.	1893.
Németországból	69,340 db	126,556 db
Olaszországból	8,669	145
Ausztria és Magyarországból	85,111	104,095
Algíról	571,523	463,949
Más országból	120,765	31,063

Az algír juhbevétel csökkenése, az idei francia árak hanyatló irányzatára, mely április hótól májusra mázsánként 135—138 frankról 107—120 frankra terjedt, vezethető vissza.

Spanyolország borkivitele. Spanyolország a bortermő államok közt, a termés mennyiségére nézve, a harmadik helyet foglalja el, Olaszország és Franciaország után következve. Az 1891-ik évben Spanyolország összes szőlőterülete 1,706,473 hektár volt s ezen évenként átlag körülbelül 25 millió hektoliter bor terem. Ennek azonban igen nagy része nem kerül a belföldön fogyasztásra, hanem külföldre szállítatik. Spanyolország ugyanis egymaga körülbelül annyit sőt némelyik évben több bort exportál, mint az összes többi államok együtt véve. A spanyol borok kivitele a nyolczvanas évek eleje óta éltöt ilyen nagy mértékben, mióta Franciaország a filoxera pusztításai következtében abba a helyzetbe jutott, hogy borszükséglete nagy részének fedezése végett más államokra szorult. Ennek következtében Spanyolország borkivitele, mely az 1870—1880 évi átlag szerint 34 millió hektoliter volt, az 1890-ik évben 9 millió, az 1891-ik évben pedig 11 millió hektoliterre emelkedett. A kivitel túlnyomó része Franciaországba irányult, mely például az 1891-ik évben 9,690,000 spanyol tort importált. Az 1892-ik évben azonban erős visszaesés mutatkozik a spanyol borok kivitelében, minek oka abban rejlik, hogy Franciaország a m. évi február hó 1-én életbeléptetett új vámtarifával a bor vámját tetemesen felemelte s ez által a borbevétel elé erős akadályt gördített. Ennek következtében Spanyolország borkivitele az 1892-ik évben 6 és 1/2 millió hektoliterre szállott le. Ebből 53 millió hektoliter Franciaországba, 600,000 hl. Cuba és Porto-Rico szigetekre, 300,000 hl. Amerikába, 100 000 hl. Angolországba, 200,000 hl. pedig más európai államokba szállítottat. (—)

Országos kiállítás Tirolban. Tirolban e hó végén országos kiállítás nyílik meg. Legérdekesebb része a mezőgazdasági lesz, mely gyümölcs-, tejgazdasági terményeken kívül választékos marhakiállítást nyújt. Evvel összekötésben gyümölcs- és marhavásár is tartatik.

Védelem a honi termény számára Angliában. A legutóbbi napokban Angliában ama eszme vetetett fel, hogy a buza árának hanyatlása mellett a belföldi árpa termelésének terjesztése volna a legjutányosabb. Ezt elérendő, legalkalmasabb eszköznek találtatott odahatni, mi-

szerint belföldi árpat használó sörfőzdek kisebb adó alá vetessenek, mint azok, melyek külföldi terményt is dolgoznak fel. Az eszme egészséges és nálunk, hol a praemiumokat ép az idegen nyersterményt feldolgozó vállalatoknak (pl. mal-mok) adják, nagyon megszívlelendő volna.

Szeszmonopolium Oroszországban. Az orosz kormány a szeszmonopolium bebozatalát tervezi. E czélból azonban először kísérletet óhajtanak tenni oly módon, hogy a szeszmonopoliumot egyelőre próbaképen csak négy keleti kormányzóságban, u. m. Perm, Samara, Ufa és Orenburg kormányzóságokban léptetik életbe, még pedig az 1895-ik évi január hó 1-től kezdve. Ha a kísérlet eredménye meg fog felelni a várakozásnak, a szeszmonopoliumot kiterjesztik az egész orosz birodalomra. (—)

Marha levágatása — zendülés oka Indiában. Angol lapok egy idő óta állandó rovatot tartottak fenn a Kelet-Indiában uralkodó hinduk zendüléséről. Oka a marha, különösen a tehén levágatási tilalmának áthágása a mohamedán hívők által. E tilalom annak idején nagyrészt az állatállomány fentartása érdekében, részben hindu vallásos állattiszteltetből eredt. Szívosságát az egyszer elfogadott elvekhez a hindu azzal tanúsítja, hogy egy tehén levágatása miatt fegyverhez is nyúl. Így ölelkezik Ázsiában vallás és földmívelés, mely utóbbi Istennek tetsző legnemesebb foglalkozásnak van elismerve a Zendavesta vallásos könyvében.

Keletindia a gazdasági oktatás terén. Keletindia Madras tartományában 5 földmives tanintézet felállítását tervezik. — A tanfolyam 4 évre fog terjedni. — Új ez intézkedésben, hogy a gazdasági intézettel állatgyógyászati tanfolyam is köttetik össze. A gazdasági tudomány csak örvendhet e hódításnak oly területen, hol a földmívelés vallás számba megy s így tudományos haladás terén is a teljes odaadással járó vívmányokra számíthatni.

Mennyi cigarettát fogyasztanak Európában? Megközelítő becslések szerint az összes európai dohánygyárakban évenként mintegy 600 millió darab cigarettát készítenek. Ha ehhez hozzáadjuk az Európába más világrészekből importált kész cigarettákat, valamint azokat, a melyeket a dohányzók maguk készítenek, az egy évben egész Európában eszitt cigaretták mennyisége évenként körülbelül 7000 millió darabra becsülhető. Megemlítendő itt, hogy az egyiptomi cigarettákkal Európában nagy szédeltést üznek. Köztudomás szerint ugyanis, épen ugy Magyarországon, mint a külföldön is igen sok egyiptomi jelzéssel ellátott szivarkát hoznak fialomba; ezeknek túlnyomó része azonban soha sem látta Egyiptomot, mert onnan aránylag csak igen kevés mennyiséget hoznak be. (—)

Földfoglalás Amerikában. Ósidőkre emlékezett, a honfoglalás regényes idejét juttatja eszünkbe amaz esemény, mely az északamerikai Egyesült-Államok «Cherokee Strip» nevű, Kansas, Missouri, Texas és Arkansas államok határában elterülő, 67,000 □ mértföldre terjedő területen e hóban meg végbe. E területen eddig indiánok tanyáztak. Most azonban e faj 78,000 lélekszámról felére apadván, az Unio kormánya ez államterületet szabadon elfoglalhatónak jelentette ki. E hirre hetek óta kergeti egyik kocsi a másikat, élelmes földspekulánsok lesik a pillanatot, midőn a szabad foglalás életbelép és ők egy darab földet mint uratlant bekerítés által tulajdonukba ejthetik. Az erősebbé a jog — az eljárásnál. S így a kevésbé erős készen tartja pénzes tárczáját, hogy a szerencsés elfoglaló igényét akár a földre, akár a vízhasználatra pénzen megvásárolhassa. Egy év múlva buza terem ott, hol eddig bölény tanyáztott.

Csökkenés az állatok állományában Amerikában. Az északamerikai Egyesült-Államok részéről közzétett hivatalos ki. utatásban az állatok egyes fajának létszáma 1893. év január hó 1-én csökkenést mutat fel a megelőző évhez képest. A szarvasmarha létszáma ez év első napján 1 millió 689,307 dbbal fogyott, szemben a múlt év első napján eszközölt kimutatással. Feltűnőbb a különbség a sertésnél, mely ez év elején 46 millió 94,807 darabot tüntet fel a múlt év megelőző szakában kimutatott 52 millió 39,819 darabszámmal. E szerint Amerika is halad a lejtőn lefelé, mert a jóból is megárt a mi sok!

Amerika gabonakivitele és az arany kizivárgása. A «Neue Freie Presse» szerint július közepétől kezdve nagy összegekben vándorolt az

arany Európából Amerikába s ezen aramat augusztus közepén volt legnagyobb. Amerika ugyanis akkor mindent elkötött, hogy minél több gabonát szállítson Európába, noha a gabonárak igen alacsony nívóan álltak. Amerika jul. 14-től aug. 18-ig magánkimutatások szerint 28-2 millió bushel búzát és 8 millió bushel rozst szállított Európába. Feltéve, hogy a búzát átlag 70 centért, a rozst pedig 48 centért adták el métermázsankint, úgy összesen amerikai búzáért 20 millió, rozsert 4 millió dollár vándorolt Európából Amerikába. Azonkívül tengeriben és lisztben is volt Amerikának kivitele Európába. Az összes kivitel értékét ezzel együtt mintegy 30 millió dollárra lehet tenni. Ugyanabban az időben mintegy 32 millió dollár értékű arany vándorolt Amerikába. Most szünetel a kivitel s az amerikaiak sem erőltetik a gabonakivitelét. — Az Amerikából érkezett gabona nagyrészt Németország vette meg s ez az oka annak, hogy Európa termelő országainak gabonakivitele csak nagyon nehezen fejlődik. Az amerikai búza ára 70 cent, vagyis 16% -kal alacsonyabb, mint a hogy 1892-ik évi augusztusban jegyeztetett s a mostani ár 6 frt 35 krnak felel meg. Ennél alacsonyabbra már az amerikaiak sem szállíthatják le búzájuk árát, tehát a tömeges kivitelnek kellett megszűnni.

Burgonya termékek Európa öt államában. Az északamerikai Egyesült Államok Departement of Agriculture e tárgyra vonatkozólag következő eredményeket tesz közzé 10—11 évi tagok szerint:

Ország:	Termése:
Németország	324.144.582 hl.
Olaszország (beleértve Lengyel- és Finországot)	168.834.308 »
Oszták-Magyar	148.805.631 »
Franciaország	144.217.171 »
Nagy-Britannia és Írország	82.911.805 »

E szerint Németország egymaga több burgonyát termeszti, mint a sorrendben nézve következő két nagy hatalom területén, Angolország termelése a Németorszáéhoz képest meg csak egy negyedet teszi.

Apró hírek. Vámszedési engedélyek. A sárospataki közbirtokosság Sárospatak nagyközség határában lévő Bodrog hidon gyakorolt vámszedési joga igazoltatott. — Hercegi Eszterházy Miklós javainak gondnoksága által a hark-pórládony-csanugi törvényhatósági közut megfellelő részén levő, nemkülönben a kis-czenk-haracsony schwarzenbachi törvényhatósági közut jármos hidon gyakorolt vámszedési joga igazolást nyert. — Sáros vármegye által a zboró-koncsnói határszéli törvényhatósági közuton gyakorolt vámszedési jog megszüntetett. — **Vásárátelyezés.** Pozsony megyéhez tartozó Modos r. tan. városban a f. évi október hó 3-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi október hó 10-én tartatik meg. **Filloxera-zár.** Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye Várkony, Torda-Arnyos vármegye Maroskeze, Arad vármegye Kujed és Kis-Küküllő vármegye Zsido községek szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, a nevezett községek határai zár alá helyeztetek.

Jégekárbevételei zsebnaptárra hirdetés előfizetést Serák Géza kemecsei földbirtokos. A jégekárbevételei zsebnaptár november hó első felében jelenik meg s a szorosan vett naptári részen s hasznos tudnivalókon kívül, a szakirodalmi részben kizárólag a jégekárbevételek követendő eljárás módokat foglalja tárgyalni, gyakorlati példák illusztrált, könnyen érthető modorban. A földbirtokosok, földbérlők, kis gazdák, gazdatisztek és jégekárbevételek használatára szolgáló zsebnaptár tartalma, mely az egész munkának átnézetét nyújtja, a következő: Előszó. A jégekárbevételek hajdan. A jégekárbevételek ma. Termés megállapítási alap: a búzában, a rozsbán, az árpában, a zabban, a repcében, a tengeriben, a csukorrépában, a szőlőben, a mag lóherében, a dohányban. Végző. Mint a tartalomjegyzéki is kitűnik, a főszöveg arra van fektetve, hogy a naptár szakirodalmi része kizárólag a jégekárbevételek követendő eljárásnak legyen hű tükré, de tág tere lesz ezenkívül a fentebb is jelzett hasznos tudnivalóknak s gondoskodva lesz arról, hogy a gazdaközönéget érdeklő hírdetési rovaton kívül a szövetkezeti jégekárbevételek névsorát is feltalálja a közönség. Az izléssel és csinnal kiállított díszes könyv alakú jégekárbevételei zsebnaptár előfizetési ára 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek szerkesztő s kiadó tulajdonoshoz Kemecse (Szabolcs megye) f. évi november hó 15-ig küldendők be. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány jár.

E hó végén jelenik meg az Utmutató legújabb kiadása. Tartalmazza a legújabb személy-díjszabásokat, valamennyi hazai és külföldi vasutnak legújabb menetrendjeit, posta- és gőzhajó-járatokat, mérsékelt menetárakat, utirányokat, Közép-Európa újonnan és pontosan kidolgozott vasuti térképét s egyéb hasznos tudnivalókat. Ára 50, postán 60 kr. Csakis az összeg előleges beküldése mellett. Kiadóhivatal: Budapest, Alkotmány-utca 24. szám.

Kereskedelem és tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

Szeptember 25-iki jegyzések 100 kg.-ként.

Búza	uj	74-75 kil	uj	3 óra
Tiszavidék	uj	74-75 kil	7.44-7.60	
		76-77	7.55-7.75	
		78-79	7.30-7.50	
		80-82	7.50-7.70	
Pestvidéki		74-75		
		76-77		
		78-79		
		80-82		
Fehérmegyei	uj	74-75		
		76-77		
		78-79		
		80-82		
Bácskai	uj	74-75		
		76-77		
		78-79		
		80-82		
Bánsági		74-75		
		76-77		
		78-79		
		80-82		
Északmagyarorsz.		74-75		
	uj	76-77		
		78-79		
		80-82		
Rozs			5.85-6.00	kézp.
Árpa, takarmány			5.70-6.00	
maláta			6.25-6.75	
sör			7.00-8.25	
Zab			6.65-6.85	
Tengeri			5.00-5.05	
Káposzta-repcze			14.7/8-15.4/8	
Köles			4.65-5.00	
Lenmag			15.00-16.00	
Kendermag			9.20-9.40	
Lencse			8.00-14.00	
Borsó			8.50-9.00	
Bab, fehér nagyszemű			5.70-5.90	
törpe			7.00-7.75	
barna			5.25-5.50	
Bükköny			6.45-6.75	
Vöröshere	uj		7.00-7.40	
Luczerna	uj		5.40-5.80	
Esparsette			16.00-17.00	
Mohar			5.50-6.50	
Mák, kék			30.00-31.00	
szürke			28.00-30.00	
Köménymag			22.00-24.00	

Budapesti gabonátőzsde, szept. 26-án (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tudósítása.) A gabonauzlet búzában ma a beállott hűvös időjárás behatása alatt kissé megszűrdült és dacára az amerikai gyengébb jegyzéseknek, úgy a malmok, valamint a maánspekuláció is jó vételkedvet tanúsítottak, korlátozott kínálat mellett az árak mintegy 25,000 mm. forgalomnál 5 krral emelkedtek.

Rozs valamivel keresletesebb, helyben 5.95-6 frt jegyez.

Tengeri kedvezőtlen termésbecslésekre megtartotta szilárd irányzatát, magtárarut 5 frt, waggonarut 5.10 frt fizettek.

Árpa finom fajokban nagyon keresett, szilárd, ellenben más fajok csak változatlan áron adhatók.

Zab változatlan, szilárd.

A határidő-piaczon ma élénkebb üzlet volt, különösen takarmánycikkben, miután tengeriben kedvezőtlen termésbecslések nagyobb vételkedvet és fedezési vásárlásokat idéznek elő, zabban pedig bécsi vételek az árakat emelik.

Konzentrált takarmányok. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tudósítása.) **Korpa.** Az üzlet irányzata változatlan. Árak: finom 4.30, goromba 4.25, rozskorpa 5.10 frt. — **Malátacsira** 4.70-4.90 frt. — **Árpadara** zsákostul 6-6.10 frt. — **Tengeridara** 5.80-5.90 frt. — **Konkolyos bükköny** 3.30 frt. — **Olajpogácsa** 7- frt. **Szártott moslék** 6.30 frt.

Ipartermények. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tudósítása.) **Kömlaj.** Az üzlet irányzata szilárd. Jegyzések: első rendű amerikai 21-., első rendű orosz 20-., elsőrendű szalon (császárolaj) 29.00 frt. — **Repcze-olaj** szilárd, nagyban 29-., kicsinyben 39.50-40 frt. — **Orosz Baku-olaj** elsőrendű 19 frt.

Szilva és szilvaiz. (Markó Albert heti jelentése 1893. szept. 23-án.) **Szilva.** Az első kocsirakományok már beérkeztek és azonnal kötésre továbbszállítottak. A hozatalok a termelőországok főpiacain folytonosan nagyobb mérvet öltenek, mely körülmény folytán az árak október-novemberi szállításra valamivel visszamentek. Effektív szokványú 6³/₈, október-novemberi szállításra 80-85 dbos 10¹/₂-10³/₈, 95-100-as 7¹/₂-7³/₈ szokványminőség pedig 6 frtba került 56 kilónként.

Szilvaiz. Szintén érkeztek kocsirakományok és előreláthatólag a jövő hét folyamán az üzlet élénkül fog. I. szlavoniai szilvaiz hordószámra 18 frton lesz ajánlva.

Zsiradék. (Markó Albert heti jelentése szept. 23-án.) A kereslet különösen a disznózsírban nagyon élénk volt, mert Amerika áráival rohamosan emelkedett, mely körülmény itt is nagyobb áremelkedést okozott. Egynehány kocsirakomány disznózsír külföldre is lett eladva, a hangulat ennek következtében szilárd maradt és az árak, mind zsírban, mind szalonnában a múlt hetiekhez viszonyítva, 1 frttal drágábbak.

Határidők árfolyama Budapesten.

	szept. 22.		szept. 23.		szept. 24.	
	legalsas.	legmag.	legalsas.	legmag.	legalsas.	legmag.
Búza						
1893. őszre	7.41	7.43	7.38	7.39	7.43	7.44
1894. tavaszra	7.81	7.82	7.81	7.82	7.85	7.86
Tengeri						
1893. okt.-szept.	5.00	5.02	4.97	4.99	5.03	5.04
1894. máj.-jun.	5.23	5.25	5.20	5.21	5.26	5.28
Zab						
1893. őszre	6.83	6.85	6.79	6.81	6.83	6.85
1894. tavaszra	6.85	6.87	6.81	6.83	6.88	6.89
Repcze						
1893. aug.-szept.	15.60	15.70	15.70	15.80	15.80	16.00

Határidők árfolyama a külföldi gabonátőzsdéken.

	szept.		
	22.	23.	24.
Bécs (100 kgrként frtban.)			
Búza			
ősze	7.64	7.66	7.67
tavasza	8.05	8.02	8.05
Rozs			
ősze	6.40	6.41	6.38
tavasza	6.93	6.92	6.92
Zab			
ősze	7.27	7.29	7.32
tavasza	7.27	7.29	7.31
Tengeri			
szept.-okt.	7.53	5.50	5.50
máj.-jun. 1894.	5.69	5.66	5.70
Repcze			
február	15.30	15.30	15.20
aug.-szept. 93.	16.10	16.40	16.55
Berlin (1000 kgrként márkában.)			
Búza			
szept.-okt.	149.00	148.00	149.00
nov.-decz.	151.50	150.50	151.75
Rozs			
szept.-okt.	128.00	126.50	127.75
okt.-nov.	130.00	128.75	130.00
Zab			
szept.-okt.	157.00	157.50	159.75
nov.-decz.	149.00	149.50	151.75
Páris (100 kgrként frankban.)			
Búza			
folyó óra	20.80	20.90	20.75
szept.	21.10	21.10	21.00
első 4 hó	21.80	21.80	21.60
nov.-től 4 hóra	22.25	22.25	22.10
Liszt			
folyó óra	44.80	44.60	44.50
szept.	45.25	46.25	44.90
első 4 hó	46.50	46.50	46.30
onv.-től 4 hóra	47.40	47.40	47.10
New-York (bushel-ként cents-ben.)			
Búza			
aug.	72 5/8	72 1/2	71 3/4
szept.	73 3/8	73 1/8	72 3/8
október	76 5/8	76 3/8	75 1/2
december	50 1/8	50.00	49 3/8
Tengeri			
szeptember			

Élelmiszerek a budapesti hetivásáron. 1893. szept. hó 26. (A fő- és székvárosi vásárgazgatóság jelentése a «Köztelek» részére.)

Halvásár a halteren. Igen gyenge kereslet folytán e hetivásár lanya hangulatu volt. Helybeli 8 halász és halkereskedő mintegy 12 q. 4 vidéki halász 4 q. halat hozott a piacra, mely mennyiségből mintegy 8 q. talált szilárd áron vevőre.

Vad. Hozatott a fővámterre vaspályán 8 db nyul, hajón — db, kocsin — db, helybeli árusoktól — db, összesen 8 db nyul. Darabonként eladott 160—180 krajczárjával.

Baromfi. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 3800 db, hajón kb. 650 db, 17 kocsin kb. 1300 db, helyb. árusoktól kb. 500 db, összesen kb. 6250 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: tyuk 110—115, csirke 50—110, kappan hizott 130—140, kappan sovány 115—120, récze hizott 160—220, récze sovány 90—130, lud hiz. 460—650, sovány 250—280, pulyka hizott 340—400, sov. 250—280, gyöngytyuk 120—125, galamb — krig.

Az újvásártéri piacra a szokott helyekről vasp. — db, kocsin 120 db, gyalogárusok 240 db, helybeli árusok 368 darab, összesen 728 db baromfit hoztak. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyuk 110—140, csirke 55—120, hizott kappan 180—200, sovány 130—160, hizott récze 165—260, sovány récze 110—130, hizott lud 400—600 sovány lud 280—320, hizott pulyka —, sovány 240—320, gyöngytyuk —, galamb pecsenyének — kr.

Tojás: Hozatott a fővámterre vaspályán 2150 db, helybeli árusoktól — db, összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: tojás 1 db 3 kr. 1 meszes tojás 1 db 16 db.

Zöldség. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Az újvásártéri piacra a szokott helyekről vasp. — db, kocsin 120 db, gyalogárusok 240 db, helybeli árusok 368 darab, összesen 728 db baromfit hoztak. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyuk 110—140, csirke 55—120, hizott kappan 180—200, sovány 130—160, hizott récze 165—260, sovány récze 110—130, hizott lud 400—600 sovány lud 280—320, hizott pulyka —, sovány 240—320, gyöngytyuk —, galamb pecsenyének — kr.

A Hunyadi. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Gyümölcs. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Budapesti takarmány. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 23 q. vegyes zöldség összesen kb. 8230 db. A vásár az este idő következtében lanya, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagyban árak páronként: fekete rétek 60—70, csó zöldtengeri 100—110 krajczárjával.

Tojás: Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 32.000 db. hajón kb. 8000 db, 1 kocsin kb. 10.000 db; helybeli árusoktól kb. 5000 db, összesen kb. 55.000 db. — A vásár élénk, a készlet emelkedett árak mellett gyorsan elkelt. Nagybani árak: 1 láda (1440 db.) 39-39 20 frt, 40 krért 14-15 db.

Az újvásártéri piacra a szokott községekkel vaspályán 2150 db. kocsin —, db. gyalogárusok 1420 db; helybeli árusok 2200 db, összesen 5770 db hozatott. A forgalom közép. A következő árak jegyeztettek: friss tojás 1 db 3 kr. 100 db 235-280 kr, 40 krért 14-16 darab. meszes tojás 1 db 3, 100 db 235-280 kr, 40 krért 14-16 db.

Zöldség. Hozatott a Ferencz József-rakpartra vaspályán kb. 23 q, hajón kb. — q, 120 kocsin kb. 600 q vegyes zöldség, helybeli árusoktól kb. 205 q zöldség, összesen kb. 823 q vegyes zöldség. A vásár az esős idő miatt lanyha, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagybani árak 100 db fejes kaposzta 240-800, 100 db kelkáposzta 100-150, 1 q burgonya 250-280, 100 db fekete retek 60-100, 1 zsák zöldbab 110-120 kr, 100 cső zöldtengeri 50-80 kr, 100 db paradicsom 60-280 krajczár.

Az újvásártéri piacra 106 szekéren kb. 624 q vegyes zöldség hozatott. Élénk forgalom mellett a következő árak jegyeztettek. Burgonya 1 q 24-260 kr, 1 zsák (25-80 kg.) 45-140 kr, 1 kg. 3-4 kr. 1 liter 2 kr, fejes kaposzta 100 db 200-800 kr, 1 db 3-10 kr, paradicsom 1 kosár 30-450 kr, 1 putnyon 45-80 kr, 100 db 30-140 kr, 10 krért 3-10 db, tök főzni való 1 db —, kr. 100 db —, kr, ugorka, savanyítani való 100 darab 80-150 kr, savanyított 100 darab —, salátának való 100 db 150-220 kr, 1 db 2-10, 100 cső zöld tengeri 80-110 kr, 8-10 darab 10 krajczár.

A Hunyaditéri piacra hoztak 74 kocsin mintegy 350 q vegyes zöldséget. A forgalom élénk, az árak a következők: paradicsom 1 szekér 1200-2500, 1 putnyon (8-12 kg.) 55-70 kr, 100 db 70-160 kr, savanyítani való ugorka 100 darab 80-120 kr.

Gyümölcs. Hozatott a Ferencz József rakparti piacra, vaspályán kb. 240 q vegyes gyümölcs, hajón kb. 830 q vegyes gyümölcs, 10 kocsin 50 q vegyes gyümölcs, összesen kb. 1120 q vegyes gyümölcs. A vásár lanyha, a készlet nagyobb része visszamaradt. Nagybani árak: 1 q fajalma 800-1200, 1 q köz. 500-700, 1 q fajkörte 1000-1500, 1 q köz. 500-800, 1 q szilva (vörös) —, 1 q szilva magvaváló 600-600, 1 q csememeszölő 2600-2700, 1 q köz. 1400-1800, 100 db görögdinnye nagy 1200-1500, 100 db kicsi, 500-700, 100 db sárgadinnyefaj 600-1000, 100 db köz. 400-600 krajczár.

Az újvásártéri piacra görög és sárga dinnye 64 szekérral hozatott, vegyes gyümölcs 87 szekérral kb. 435 q. A forgalom élénk, az áru gyorsan elkelt. Eladottak: görögdinnye nagy 1 db 15-40 kr, 100 db 8-20 frt, kicsiny 1 db 2-10 kr, 100 db 1.80-6 frt, sárga dinnye faj 1 db 5-35 kr, 100 db 4-22 frt, köz. sárga dinnye 100 db 2-6 frt, 1 db 3-8 kr, fajalma 1 kosár 40-200 kr, 1 put. 50-100 kr, 1 kg. 12-16 kr, 100 db 150-280 kr, 1 db 2-4 kr, közönséges alma 1 szek. 20-35 frt, 1 kosár 30-170 kr, 1 putnyon 40-80 kr, 1 kg. 6-10 kr, 100 db 40-120 kr, fajkörte 1 kosár 60-300 kr, 1 putnyon 60-140 kr, 1 kg. 12-18 kr, 100 db 150-320 kr, 1 db 2-4 kr, közönséges körte 1 szekérral 18-25 frt, 1 kosár 40-250 kr, 1 putnyon 45-140 kr, 1 kg. 6-8 kr, 100 db 30-150 kr, magvaváló szilva 1 szekér 2000-4500 kr, 1 kosár 30-200 kr, 1 putnyon 45-140 kr, 1 lt. 3-6 kr, szilva vörös 1 szekér — frt, 1 kosár — kr, 1 putnyon — kr, 1 lt. — kr, szőlő 1 kosár 70-350 kr, 1 putnyon 90-280 kr, 1 kg. 15-35 kr, őszi barack 1 kosár 40-280 kr, 1 kg. 8-20 kr, 100 db 50-250, 1 db 1-3 kr, bírsalma 1 kosár 60-200 kr, 1 putnyon 70-120 kr, 1 kg. 13- kr, 100 db 80-250 kr, 1 db 1-3 kr.

A Hunyaditéri hetivásárra hoztak 32 kocsin mintegy 200 q gyümölcsöt és — kocsin mintegy — db dinnyét. Forgalom egyedül szilvánál és szőlőnél mutatkozott. — Árak a következők: szilva 1 szekér 2600-3500 kr, 1 q 580-650, 1 putnyon (5-12 kg.) 50-80 kr, 1 liter — kr, 1 kg. — kr, szőlő 1 putnyon (10-20 kg.) 140-300 kr, 1 kg. 20-30 kr.

Budapesti takarmányvásár. (A VIII. ker. Teleky-téren 1893. szept. hó 26. A fővárosi vásárgazgatóság jelentése a «Köztelek» részére.) Felhozott 168 szekér rétszéna, 98 szekér muhar, 43 szekér zsupszalma, 8 szekér alomszalma — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 4 szekér egyéb takarmány (lóher, luczerna, zabos búkőny, köles.)

560 zsák szecska. A forgalom lanyha. Az árak mmázsánként következők: réti széna 240-310, muhar 260-280, alomszalma 160-180, zsupszalma 170-190, takarmányszalma —, tengeriszár —, (lóher, luczerna, zabos búkőny, köles) — szecska 200-210 kr.

Állatvásárok.

Budapesti szuromarhavásár, szept. 26-án. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Köztelek» részére.) Ide szállított 122 db borju. A mai borjuvásár a kevesebb hozatal folytán élénk hangulatban nyert lebonyolítást. — Üzletkötések könnyebben s gyonként 4 krnyi emelkedéssel történtek. Jegyzett árak: Jobb minőségű borju 39-42 krajczár, kivételesen 44 krajczár, silányabb minőségű borju 35-38 krajczár kg-ként élő-súlyban, fogyasztási adó nélkül.

Budapesti juhvásár, szeptember 26. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Köztelek» részére.) Felhajtott 6803 db juh, nevezetesen: 6414 db. finom gyapjas merinos és 389 db durva gyapjas raczka. Az e heti juhvásár, dacára a múlt hetinél több ezer darabbal kevesebb felhajtásnak, ismét rendkívül lanyha irányzatban foly. Ezen irányzatra befolyással volt, hogy idegen vevők ma is csak kevés számban jelentek meg, helybeli meszárosok pedig a gyenge szűk élelet folytán a vásárlásban tartózkodók voltak. Az árak újabb hanyatlást szenvedtek. Jegyzett árak: Jobb minőségű finom gyapjas ürü és anya 9-15 frt, kivételesen 1 csapat ürü 17 frt, silányabb minőségű 6½-8 frt, hízalásra alkalmas 10 frt páronként. Súly szerint: Finom gyapjas ürü 16½, krig kilogramként élő-súlyban.

Bécsi marhavásár, szept. 25. A mai vásárra felhajtott 1603 darab magyar, 3646 darab galicziai, 395 darab bukovinai és 1865 darab német fajtaju, összesen 4210 darab ökör. Igen élénk forgalom mellett az árak általában 1 forinttal javultak. Jegyeztettek mm-ként vágó-súlyban: Magyar hizott ökör I. r. 62-65, II. r. 58-61, III. r. 55-57, galicziai I. r. 61-63-64½, rendkívüli —, II. r. 58-60, III. r. 55-57; német hizó ökör I. r. 63-67, rendkívüli —, II. r. 59-62, III. r. 56-58; legelőökör 48-57, bika és tehén 25-33 forint métermázsánként élő-súlyban.

Pápai marhavásár, szeptember 12-én. (Mészáros Károly r. kapitány tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás: Igásökör urasági I. osztályu 224 db, párja 350-400 frt, II. osztályu 198 db, párja 300-350 frt, kisbirtokos czéljaira 464 db, párja 200-300 frt, tarka ökör I. osztályu 82 db, párja 350-400 frt, II. osztályu 104 db, párja 300-350 frt magyar tinó 1 éves 37 db, dbja 35-50 frt, 2 éves 384 db, dbja 50-80 frt, 3 éves 291 db, dbja 60-100 frt, német tinó 1 éves 4 db, dbja 50-60 frt, 2 éves 71 db, dbja 60-80 frt, 3 éves 113 db, dbja 80-120 frt, mustra-ökör nyugoti 41 db, dbja 80-100 frt, magyar tehén tenyésztésre 693 db, dbja 60-120 frt, levágásra 281 db, dbja 50-80 frt, tarka tehén tenyésztésre 322 db, dbja 70-120 frt, levágásra 143 db, dbja 60-120 frt, friss fejős 96 db, dbja 65-100 frt, magyar üsző 2 éves 344 db, dbja 50-65 frt, 3 éves 517 db, dbja 50-70 frt, tarka üsző 2 éves 123 db, dbja 50-70 frt, 3 éves 248 db, dbja 60-80 frt, bivaly tehén 2 db, dbja 75 frt, Remonda-ló 40 db, dbja 200-350 frt, igás-ló könnyebb 120 db, dbja 150-250 frt, nehezebb 50 db, dbja 180-250 frt, kocsis-ló (hintós) 60 db, dbja 200-400 frt, paraszt-ló 800 db, dbja 20-150 frt, vágóra 17 db, dbja 8-30 frt.

Losonczi marhavásár, szeptember 14-én. (Kelemen József tudósítása a «Köztelek» részére.) Igásökör urasági I. osztályu, párja 320-350 frt, II. osztályu, párja 300-320 frt, kisbirtokos czéljaira, párja 180-280 frt, tarka ökör I. osztályu, párja 340-360 frt, II. osztályu, párja 280-320 frt, magyar tinó 1 éves, dbja 25-30 frt, 2 éves, dbja 50-60 frt, 3 éves, dbja 60-90 frt, mustra-ökör magyar, párja 180-220 frt, magyar tehén tenyésztésre, dbja 80-120 frt, levágásra, dbja 60-80 frt, tarka tehén tenyésztésre, dbja 100-140 frt, levágásra 60-90 frt, friss fejős 80-130 frt, magyar üsző 1 éves, dbja 30-40 frt, 2 éves, dbja 50-60 frt, tarka üsző 1 éves, dbja 40-60 frt, 2 éves, dbja 50-70 frt, t. t. Remonda-ló, dbja 40-100 frt, igás-ló könnyebb, dbja 120-140, nehezebb, dbja 110-150 frt, kocsis-ló (hintós), dbja 300-500 frt, paraszt-ló, dbja 60-160 frt. Sovány ürü fiatal, párja 6-11

frt, öreg, párja 8-12 frt, mustra birka 8-10 frt. Nevelő kocza malacostól, dbja 30-40 frt, malacz nélkül, dbja 25-35 frt, süldő 1 éves I. minőségű, dbja 10-15 frt, II. min., dbja 6-12 frt, III. min., dbja 4-8 frt, 1½ éves I. min., dbja 12-16 frt, II. min., dbja 10-14 frt, III. min., dbja 6-10 frt, 2 éves I. min., dbja 20-25 frt, II. min., dbja 15-20 frt, III. min., dbja 12-18 frt.

Deftai marhavásár, szeptember 10-én. (Lillin Ignác közs. jegyző tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás: Igásökör urasági II. osztályu 32 db, párja 200-300 frt, kisbirtokos czéljaira 48 db, párja 150-250 frt, magyar tinó 1 éves 20 db, dbja 30-45 frt, 2 éves 18 db, dbja 40-75 frt, magyar tehén tenyésztésre 50 db, dbja 80-140 frt, levágásra 22 db, dbja 75-150 frt, tarka tehén tenyésztésre 15 db, dbja 90-145 frt, magyar üsző 1 éves 20 db, dbja 25-50 frt, 2 éves 12 db, dbja 30-60 frt, tarka üsző 2 éves 16 db, dbja 50-100 frt, Remonda-ló 8 db, dbja 200-300 frt, igás-ló könnyebb 60 db, dbja 50-120 frt, nehezebb 22 db, dbja 60-140 frt, paraszt-ló 160 db, dbja 25-60 frt. Anya bárányostól egynyiretű 20 db, párja 8-12 frt, sovány ürü fiatal 50 db, párja 6-10 frt, Nevelő-kocza malacostól 35 db, dbja 20-30 frt, malacz nélkül 80 db, dbja 15-25 frt, süldő 1 éves II. minőségű 125 db, párja 20-30 frt, 1½ éves 65 db, párja 25-35 frt.

Kis-szebeni marhavásár, szeptember 6-án. (Marrilay Sándor tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás: Igásökör kisbirtokos czéljaira 30 db, párja 200-260 frt, tarka ökör I. osztályu 52 db, párja 200-260 frt, II. osztályu 70 db, párja 180-220 frt, magyar tinó 2 éves 25 db, párja 120-180 frt, 3 éves 15 db, párja 140-200 frt, magyar tehén levágásra 42 db, dbja 80-120 frt, tarka tehén tenyésztésre 160 db, dbja 60-120 frt, levágásra 20 db, dbja 80-120 frt, friss fejős 20 db, dbja 80-130 frt, tarka üsző 2 éves 40 db, dbja 40-80 frt, 3 éves 20 db, dbja 50-90 frt, Igás-ló könnyebb 30 db, párja 200-300 frt, paraszt-ló 80 db, párja 160-280 frt, Nevelő-kocza malacostól 20 db, dbja 25-40 frt, malacz nélkül 60 db, dbja 15-35 frt, süldő 1 éves II. minőségű 20 db, dbja 14-30 frt, 1½ éves II. min. 23 db, dbja 18-32 frt.

Verbői marhavásár, szeptember hó 15. és 19-ik napjain. (Pilat Mátyas tudósítása a «Köztelek» részére.) Felhajtás: Igásökör urasági I. osztályu 30 db, párja 280-320 frt, II. osztályu 25 db, párja 250-280 frt, kisbirtokos czéljaira 60 db, párja 240-270 frt, tarka ökör I. osztályu 30 db, párja 290-340 frt, II. osztályu 15 db, párja 260-300 frt, német tinó 1 éves 5 db, párja 110-120 frt, 2 éves 10 db, párja 160-200 frt, tarka tehén tenyésztésre 300 db, dbja 80-110 frt, levágásra 15 db, dbja 70-100 frt, friss fejős 200 db, dbja 60-90 frt, tarka üsző 1 éves 45 db, dbja 30-45 frt, 2 éves 40 db, dbja 50-65 frt, Igás-ló könnyebb 24 db, párja 220-250, nehezebb 15 db, párja 250-300 frt, kocsis-ló (hintós) 20 db, párja 300-380 frt, paraszt-ló 180 db, párja 130-180 frt, vágóra 20 db, párja 60-80 frt, Nevelő-kocza malacostól 16 db, dbja 45-52 frt, malacz nélkül 24 db, dbja 26-40 frt, süldő 1 éves I. minőségű 40 db, dbja 20-30 frt, II. min. 35 db, dbja 16-25 frt, III. min. 50 db, dbja 14-22 frt, 1½ éves I. min. 34 db, dbja 22-33 frt, II. min. 26 db, dbja 18-24 frt, III. min. 29 db, dbja 16-22 frt.

Szerkesztői üzenetek.

L. F. Nyiregyháza. Igen sajnáljuk, de a 22-én Nyiregyházán feladott közleményt teljes lehetetlenség egy szombaton reggel megjelenő hétfelapban hozni, mert mire a közleményt kézhez vesszük, akkor már a lap ki van nyomva.

N. K. Csakadia. Bizonyára van bevermelt csalamádéja, ha tudakolja egy köbméter súlyát s akkor a leghelyesebb választ saját maga adja meg reá, ha a megfelelő nagyságu darabot a takarmányból kivágatja s leméri. A bevermelt takarmányok sulya különben igen változó a megterheltség mérve szerint, mert az egy méter vastag földréteget hordó takarmány bizonynyal többet nyom köbméterenként, mint a melyiken csak 40 cméter föld van.

Az Országos magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurel, Nagy Dezső, Forster Géza, Kvassay Jenő, Máday Izidor, Rakovszky István. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza. Felelős szerkesztő: Baross Károly. Társszerkesztő: Rubinek Gyula.

Nagy mennyiségű

„VICTORIA“ BUZÁT

vásárol a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31.

Őszi borsó

tisztán vagy őszi árpával vegyítve, olcsó árban kapható

Haldek Ignác, magkereskedésében

BUDAPEST, Ferenziektere.

7312. sz.
C. J. 1893.

ÉRTESÍTÉS.

A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnak 1893. évi június hó 25-éről, 12. osztály 1863. sz. a. kelt rendelete folytán a **katonai-kincstári javaknak elfuvarozása végett** és pedig a vidéki vonalokon, továbbá a helyőrségekben és táborozási állomásokra a hadbiztonság kerületében a cs. és kir. hadsereg részére 1894. évi január hó 1-étől 1894. évi, esetleg 1896. évi december hó végéig szóló időtartamra, az írásbeli ajánlattárgyalások a következőleg megjelölt helyeken és napokon mindenkor délelőtt 10 órakor fognak megtartatni és pedig:

A tárgyalás meg fog tartatni		A tárgyalás	Mely állomások (helyőrségek) számára			
állomáson	kirél					
Órkény	A katonai állomásparancsnokságnál	2.	Órkény (örkényi lövőtér)			
Baja			5.	Baja		
Czegléd			6.	Czegléd, Abony, Alberti-Irsi		
Szabadka			9.	Szabadka, Jankovác, Zenta		
Budapest			12.	Budapest, Rákospalota, Pilis-Csaba		
Zombor	Az élelmezési raktárnál	13.	Zombor, Stanisics			
Ujvidék			1893. évi október hó	16.	Ujvidék	
Székesfehérvár				17.	Székesfehérvár, Paks	
Tolna				19.	Tolna	
Szolnok				20.	Szolnok	
Pécs				24.	Pécs, Mohács	
Kaposvár				26.	Kaposvár	
				Az élelmezési raktárnál		
				A katonai állomásparancsnokságnál		

A rendszerint bélyegzett ajánlatok a külön boritekekben benyújtandó bánatpénzzel a tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig az illető hivatal- vagy intézethez küldendők, melynél a biztosítási tárgyalás meg fog tartatni.

A közelebbi feltételek és az ajánlati minta az ezen biztosítás számára külön előkészített, a hadtestbiztonságnál, az élelmezési raktárnál Budapesten és Pécsen és a katonai állomásparancsnokságoknál meglévő feltételi füzetben és a szeptember hó 15-ről kelt eredeti hirdményben betekinthetők. Budapest, 1893. szept. 15-én.

A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztonsága.

Értesítés.

Az ágyneműk mosása és javítása, valamint az ágyak javításának 1894. évre való biztosítása végett az 1211/ex-1893. sz. hirdetés szerint a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Pécsen 1893. október 12-én, a fiókágyraktárnál Zomborban 1893. október 6-án, továbbá Kaposvárott 1893. október 25-én, a városi kapitányságnál Szabadkán 1893. október 5-én, végre a községi előljárásságnál Tolnán 1893. október 18-án erre vonatkozó tárgyalások fognak tartatni; melyekre a vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

Pécsen, 1893. szeptember 15-én.

Cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

487/1893. felügy. sz.

Birtokbérleti hirdmény.

A püspök-ladányi vallásalap-uradalom tulajdonát képező s alább egyenként felsorolt birtoktestek, és pedig:

1. Hajdumegye Püspök-Ladány község határában fekvő «Laponyag» nevű 482^{611/1200} hold terjedelmű legelő;
2. Hajdumegye Püspök-Ladány község határában fekvő «Kerüllő-halom» nevű 481^{802/1200} hold kiterjedésű legelő;
3. Hajdumegye Püspök-Ladány község határában fekvő «Ágotazug» nevű 546^{250/1200} hold kiterjedésű legelő, kizárólag állattenyészési legeltetésre a földnek felszántása meg nem engedtetvén, folyó 1893. évi november hó 1-től 3 évi időre zárt ajánlatu versenytárgyalás után haszonbérbe adatnak.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatok és pedig minden egyes bérebeadandó jószágtestre nézve külön-külön s a boríték czimlapján annak, hogy mely jószágtestre vonatkozik, kitüntetésével

folyó évi október hó 17. napjának délelőtti 11. órájáig

a püspök-ladányi közalapítványi kerület felügyelőséghez nyújthatók be. Ezen fentebbi ajánlatban, melyhez bánatpénzül a haszonbérbe adandó birtoktest minden holdja után 1 frt (egy forint) csatolandó, azon kijelentés mellett, hogy az ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti.

A bérbevevő ajánlatában a megajánlott évi haszonbért nemcsak számokkal, hanem betűkkel is pontosan és olvashatóan tartozik kiírni. A fentebb megjelölt határidőnél később benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A versenyzők közötti korlátlan szabad választási jog a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak tartatik fenn.

A kötetendő haszonbérleti szerződés a bérletre versenyzőket az aláírástól kezdve azonnal a bérbeadó uradalmat azonban annak a jóváhagyás napjától kezdve kötelezi.

Az árlejtésre kitűzött napon a zárt ajánlatok felbontásánál a kerületi felügyelőség hivatalos helyiségében mindenki részt vehet, ahol addig is ezen bérleményre nézve a kívánt közelebbi felvilágosítás a hivatalos órák alatt mindenkinek megadatik.

Püspök-Ladányon, 1893. szept. 17-én.

M. kir. közalapítványi ker. felügyelőség.

1336. szám.

Malom örökeldási hirdmény.

A magyar vallásalapnak, a Nyitra vármegye Kovarcz község határában, a Nyitra folyó mellett lévő, pusztapodluzsányi négykerekű, alulesapó, lisztörlő

vizi-malma

melléképületekkel, beltelek és kerttel együtt örök áron eladatni fog.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és sértetlen pecséttel bíró írásbeli zárt ajánlataikat készpénzben vagy az előző napi tőzsdei árfolyam szerinti állami értékpapirokban leteendő kettőezeregyszázötven (2150) frt bánatpénz csatolása mellett és következő megjelöléssel „vétel-ajánlat a podluzsányi malomra“ a sellyei kir. közalapítványi főtisztviselnél Vág-Sellyén 1893. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 10 óráig beadják.

A beadott ajánlatok a főtisztviselnél hivatalos helyiségében, fentemlített határnapon d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, mely eljárásnál az ajánlattevők, mint hallgatók jelen lehetnek.

Később beadott, be nem pecsételt, sértett pecsétű, vagy a meghatározott bánatpénzzel el nem látott ajánlatok, vagy bármiféle utóajánlatok a versenyből kizáratnak.

A részletes adásvevési feltételek a sellyei m. kir. közalapítványi főtisztviselnél Vág-Sellyén — a hivatalos órák alatt — bármikor betekinthetők.

Kelt Vág-Sellyén, 1893. szept. 9.

M. kir. közalapítványi sellyei kerületi főtisztviselnél.

Fedélpép-,

Va
Elsőrangú as
Lapályos fac
Aszfalt elsziget
Carbolineum,
megőv roth
Hűtő-féle víz
ügymisistern

Prospr

Erede

ij. de Pr

Miután az
let gyors el
rendeléseket
azokat, a me

„Konze

porrá örö
66%-nál t
légeny (nitrogé
legolcsóbban a
Nagyvárado
küldetnek, Szál

B

V
ség biztosítá

1.
2.
3.
4.
intézmény m
5.
a legszigorú
6.

GYÜMÖLCSVÁSÁR

A KÖZTELKEN

szeptember hó 15-étől a tél beálltaig.

Posnansky és Strelitz

Fedélpép-, facement-, elszigetelő-lemez- és aszfalt-gyár.

Városi iroda: Budapest, V, Béla-utca 6. sz.

Elsőrangú aszfalt fedélpép hatóságilag kipróbált s tűzmentesnek elismert fedanyag.

Lapályos facement-tetőzet számos évi jótállás mellett.

Aszfalt elszigetelő lemezölombbetéttel s a nélkül, falalapotok lefedésére.

Carbolinum, magas creosót-tartalommal, legjobb fatelítőszer, mely minden faneműt megóv rothadás s korhadás ellen.

Hűtli-féle vízhatlan védanyag nedves falak szárazzá tételére, a cs. és kir. hadügyminiszterium által ajánlott s minden építményeinel alkalmazott kiténő óvszer.

A gyár felvállal mindennemű fedési munkát.

Prospectusok, minták és rajzokkal ingyen szolgálunk.

Vetőmag.

Eredeti Hanna pedigree árpa

ifj. de Prokowetz Emil urunk elite termése.

Miután az idén, tavasszal, nagyon sok vevőnk a készlet gyors eladása miatt nem elégithették ki, kérjük a megrendeléseket már most hozzánk juttatni sziveskedjenek, hogy azokat, a meddig a készlet tart, számításba vehessük.

ZUCKERFABRIK KWASSITZ

Kwassitzban,
posta-, vasut- és távirda-állomás.

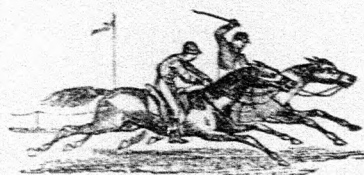
Őszi vetés alá

Légen szárított:

„Konzervált hizó marhatrágyát“

porrá őrölt állapotban, valamint tégladarabban (a lá rinfusa)

66%-nál több szerves anyaggal megfelelő mennyiségű légeny (nitrogén), foszforsav és kálitartalomnak jótállása mellett, legolcsóbban ajánl a «Nagyváradai Műtrágyagyár Részvénytársaság» Nagyváradon. Kívánatra ismertető könyvecskék és minták bérmentesen küldetnek. Szállítások pontosan és bármily mennyiségben eszközöltetnek.

Budapesti lóversenyek

1893. szept. 28. és október 1, 3, 5., 8., 10., 12., és 15-én.

Kezdetük mindig délután 2 órakor.

Helyárak:

I. hely (Passepartout) uraknak	8 napra 32 frt, 1 napra 5 frt.
I. » » hölgyeknek	8 » 16 » 1 » 3 »
I. » » katonatiszteknek	8 » 16 » 1 » 3 »
II. » uraknak vagy hölgyeknek naponként	1 »
Középen: Allóhely	30 kr.

A külön elkerített fogadási helyre (a bookmakerek körébe) belépti jegy mind a 8 napra 17 frt.

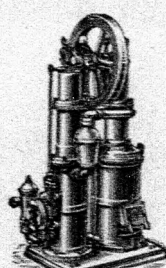
A totalizateurhoz azonban, miot eddig, ugy ezután is szabadon lehetni. Lóvasut és omnibusok egész a helyszinig közlekednek. — Katonai zene. — Frissítőhelyek minden osztálynál. — Villámvonat indul Bécsbe október 3., 12., és 15-én este 6 óra 20 perczkor. Díj 20 frt.

HEINRICH

CELLERIN

Bécs, VI., Mollardgasse 21.

Óránként 1.000 - 20.000 litert szállító önműködő eredeti szivattyuk vizszállításra.

Az üzemköltségek 10 óránként: körülbelül 25-75 kr.

Ez a gép a vizet folyókból, tavakból, abessziniai kutakból, valamint mély kutakból és aknákból emeli é: magasan fekvő víztartókba nyombatja, de a víz fecskendezésre közvetlenül is használható, vagy hosszú csővezetéseken bárhová vezethető. Szétrobbanás veszélye fen nem forog. A tüzeles olyan mint közönséges szobakályhád. Magyarországon már néhány nagyobb ilyen szivattyutelep van.

Magy. kir. Államvasutak.
123328/CII. sz.

HIRDETMÉNY.

Keletnémet-magyar vasuti-kötélék.
(Díjtétel-helyesbítés)

A fentvezett kötélek-forgalomban takarmányneműek szállítására nézve érvényes és f. évi augusztus hó 20-án életbe lépett ideiglenes díj-szabásnak 21 oldalan Angermünde-Mittelwalde csomóponti díjtétel 112 márkafillérről 122 márkafillére helyesbítendő.

Budapest, 1893. augusztus hóban.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

Utánnomás nem díjazatik.

„Magyar

Biztosítási iroda.

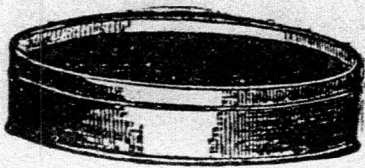
Budapest, Deák Ferencz-utca 21. II. emelet.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy irodánkat megnyitottuk. Hivatásunk leszen a nagyérdemű közönség biztosítási ügyeiben, sérelmeiben támogatólag eljárni é p.

1. A biztosító közönséget peres esetekben szakemberek támogatása mellett kiváló jogászokkal képviseltetni.
2. Kár esetén (tűz és jégkárnál) kiváló szakférfiakkal helyettesítettni a vallott biztosított felett a kár megállapításánál.
3. Felülvizsgálni beterveztendő bevallásokat és kiállított kötvényeket.
4. Lelkiismeretes és pontos tanácscsal, utbaigazítással információjával szolgálni a hozzánk forduló feleknek a biztosítási intézmény minden ágazatában.
5. Elfogadunk biztosítási ajánlatokat tűz, jég, baleset ellen és az ember életére tetszés szerinti társaság részére és ezeket a legszigorubb pontossággal eszközöljük.
6. Kiadjuk a «Biztosítási Értesítőt», melynek előfizetői ingyen kapnak bármilyen a biztosítás terén előforduló ügyekre információt.

Prospektusok és díjtáblázatok bérmentve és ingyen.

**Nincs többé nedves láb!
Nincs többé kemény bőr!**

Mindez elérhető egyedül
Fernelendt egyetemes vízmentes bőrkenőcsé

által, mely minden bőrneműt egyszeri kellő kenés után teljesen vízmentessé tesz. Bőrkenőcsöm által a bőr nagyon puha, nyulékony és tartóssá válik. Akadályozz teljesen a bőr szakadását és foszlását, legyen az oszma, lőszerszám, kocsifedél, stb. Bőrkenőcsöm kitűnő óvszer a fémek rozsdája ellen és kitűnő szolgálatot teljesít mint lópatakenőcs. Bőrkenőcs ára: fadobozban 10, 20 és 50 kr; pléhdobozban 30 és 60 kr, azonfelül 1/4 kg. pléhszelencében 1 frt — 1 kg. 2 frt

Totemes megtakarítás lábbeliben vírtól nélkül csizmakenőcsöm alkalmazása által, mely azonnal feketé fényt idéz elő és a bőrt tartóssá teszi. Fadobozban 8, 16 és 32 kr. Pléhdobozban 18, 20, 40 és 80 kr. — Kapható: Első cs. és kir. orsz. szab. oszlamkenőcs-gyárban (alapítva 1835.) **STEFAN FERNELENDT** Bécs, I. Schulerstrasse 21 1 frton felüli küldemény vidékre postautóvétel.

Singer, Zweig & Co.

Wien, IX/1., Lichtensteinstrasse 59,
(saját házában.)

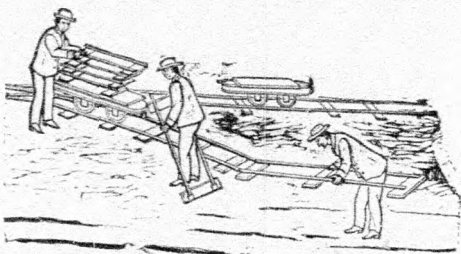
Concentrált marhatrágya

egyedüli elárúsítása,

legjobb s legolcsóbb trágyaszertartalmának **jótállása** mellett **temesvári** és **aradi** kizárólagosan szabadalmazott gyárakból. Mindennemű mesterséges trágyaszerek raktára u. m.: **Superphosphát, csontliszt stb.**

Roessemann és Kühnemann

Budapest, külső váczi-ut 1.

Szállítható és szilárd

VASUTAK

gyára, ipari-, erdészeti- és mezőgazdasági célokra.

Koppel Arthur rendszere szerint.

Számos kiállításon többszörösen kitüntetve. Szállít: vágányokat, váltókat, fordító korongokat, billenőkocsikat, téglakocsikat, fa- és egyéb szállításra alkalmas kocsik a legkitűnőbb szerkezettel. Tervek és költségvetések **ingyen.**

Magy. kir. államasutak igazgatósága.
133.290/CII. sz.

Hirdetés.

Alsó sziléziai magy. szén-forgalom (Uj díjszabás kiadása).

Fenti forgalomban folyó évi október hó 1-től való érvényességgel új díjszabás jelent meg.

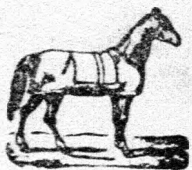
Ez a díjszabás által az 1889-ik évi január hó 1-től érvényes díjszabás pótlékai-val együtt hatályon kívül helyeztetik.

Oly állomásokra szóló díjtételek, melyek az új díjszabásba fel nem vétettek, még folyó évi november hó 1-jéig érvényben maradnak. Ezen díjszabás a részvasutaknál megszerezhető.

A m. kir. államasutak igazgatósága az érdekelt vasutak nevében is.

Az igazgatóság

(Utányomás nem díjaztatik.)

Lóárverési hirdetmény!

A cs. és kir. 5-ik számú vonatosztály által október hó 16-án és 17-én mintegy 300 darab kiselejtezett ló nyilvános árverés útján fog eladatni.

Az árverés a pozsonyi marhavásártéren tartatik meg és reggeli 8 órakor veszi kezdetét.

A vételáron kívül a vevő még a III. díjfokozati bélyegilletéket is köteles fizetni.

Pozsony, 1893. évi szept. hó 16.

A cs. és kir. 5. számú vonatosztály kezelő-bizottsága.

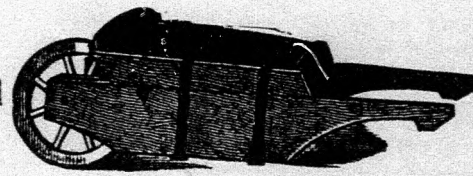
NAY TESTVÉREK

faipar és szállító-eszközök gyára

a váczi macy. kir. országos fegyházban.

BUDAPEST,

VI., Podmaniczky-utca 2. sz.,

Telefon-szára 121.

ajánlják a tek. építészeti hivatalok, ármentesítő-társulatok, földmunka-vállalkozók, gazdák figyelmébe dusan felszerelt raktárakat szállító-eszközökben, u. m.: a legkülönfélébb talicskák, lóutáni taligák (Cariotta), téglavetődékekhez szükséges összes eszközök, továbbá mindennemű létrát, a legkülönfélébb nyelék, falapátok, szénahányó-, trágya- stb. villák, igás-, rugós- és más kocsik és minden e szakba vágó tárgyak a legtartósabb kivitelben, minden erősen vasalva, a kivitelhez mért nagyon olcsó áron. — Kivánatra részletes árjegyzék bórmentesen.

Telivér

fedző-mének

(haszonbérbe adatnak 1894-dik évi tavaszra.)

Waisenknabe

Orwell

(ap Buccaneer a Sweet-Katie, ennek apja Stockwel stb.) Ez apaló csikai mind szép, correct alkotású erős csikók; telivér anyák után mint versenylovak legnagyobb részt jó formát mutattak, többen kitűnők, u. m. St onzian, Lehetetlen, Excelsior II., Himmelblau, Sybarit, Pity the Blind, Atyafi, sőt unokái is, mint Aspirant, Pupbenfee stb. tv. mén, ell. 1887-ben, ap. Bend'Or a Lizzie Agnes, ennek apja Macaroni stb. A westminste i herceg nevelése, 3 éves korában 3-dik volt az az angol Derbyben s ezenkívül is több nagy díjat nyert. — Szaporamén és első évi csikai mind szépek. — Mind a két mén a Kilencesz birotmány tulajdona s haszonbérbe adatnak az 1894-ik évi tavaszra o'y magyar tenyésztőknek, kik saját és a környékükbeli telivér és magas félvér kancaikat fedzetésére akarják használni. — A bérletben venni szándékozók ajánlataikat írásban a Kilencesz birotmány titkárához (Sárkány Ján. Fer. Budapest, nemzeti Casino) f. évi október 1-ig küldjék be. — Az ajánlatban kiteendő, hogy a bérbevevő szándékozó 1) hány telivér és félvér kancaát akar fedzetetni, 2) Hogy a mén f. évi október 20-án átveszi s a jövő évi október 20-ig gondos ápolás, etetés és kezelés alatt tartja. — 3) Megnevezi a legmagasabb árt, mit egyik vagy másik mén lételeért ígér; a bérösszeget legkésőbb a fedzési év június 1-ig befizeti. — Az ajánlatok megvizsgálása után a Kilencesz birotmány a legcélszerűbbnek talált ajánlatot fogadja el, miről az illető értesítettni fog. Budapest, 1893. július 15.

Megbízásból: Sárkány titkár.

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára

BUDAPEST, VII. ker., Rottenbiller utca 13. sz.

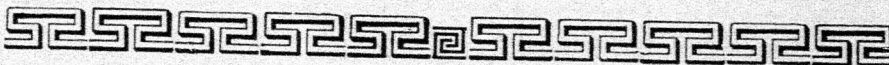
Vállalkozik:

Granitterazzo, Bctonirozások, Csatornázások, Szökőkutak, Czementlapok és Mozaik lapokkal kövezések elkészítésére stb.

Raktárt tart:

Keramit lapok, Kelheimi lapok, Mettlachi lapok, Terracotta-áruk, Kőfedélpép, Tűzálló téglák, Kémény rakványokból, stb.

Gyári raktára a gartenai portlandi czement és vízhatlan mészgyárnak. — Nádfontat, menyezet készítéshez (Stuccatur-Rohrgewebe.)

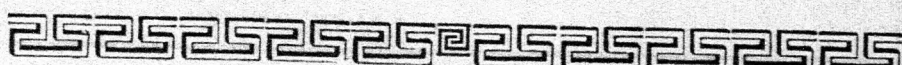

Juh-törzsnyáj.

circa 1000 drból álló különös gondal kezelt erős csontozatú közép-finom gyapjas nyáj, mely közül 400 darab anya beüzetve van, Kökuton, déli vasútállomás és u. posta Lepsény (Veszprémmegye)

Purgly Pál

tulajdonos által eladó; ugyanott 250 drb hizlálásra való 4—5 éves ürü, elkülönítve a törzsnyájtól, áruba bocsátatik.

Csak mezőgazdái nyel, továbbá állami nyel vétetnek fe

Csak oly

Betőitendő ál

Fiatall, képzett kik a chemia ir szeretettel vis és mint állami turchemicusok nának a jövőbe maztatni, aják kal forduljanak szerkesztősé

Béres gaz

kerestetik; kitűnő ványokkal felszerelt alábbi czimre Mezőgazdasági termélt és eladását közz Budapest gr. Károly

Nőtlen keresztény tiszt kerestetik a birtok kezeléséhez vántatik, hogy valdasági intézetet vgyen s néhány évi tal birjon. Hová az ajánlatok? meg lap kiadóhiva

Gróf Forgách Sz pethő-szinyei ur egy irnoki állá dett meg; a pályá dekozók kell, hogy tanintezetet jó sik zettek legyenek, könyvvezetésben tenyésztésben kellő gal birjanak. Elő szesülnek azok, kik zetes praxissal könyvvitelben és áll tében, továbbá a metül és tótul is Évi járandóság 20 pénz, továbbá tel lakás, fűtés és Bizonyítványokkal folyamodványokat felügyelőséghez Szinyére, u. p. Bő mellett, küldjé

Kulesár keres főváros közvetlen levő gazda:ág e majorjába, a hol tehenészet van, A léshez és magtár értök adják be a fizetés-igényeik és e lalkozásuk ismerté K. e jegy alatt talhoz.

Egy uradalmi bir tehenészet is van terjedelmű szőlőter kai ojtványokkal v pite, szőlőajtvány nagyobb pincészet gyártás mint a pi ság oldalgai mű állanak egy esetl gán-gyakornok ellátási díjizetés v vétetik. A ga da oialusága kiváló nyujt oly fiatal en kik gazdasági e készülnék sok oló szerzésre. Czim a talban.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom ter-
nyel, továbbá állást keresők és adók hirdeté-
nyei vétetnek fel e kedvezményes rovatban.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden
szó 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlé-
sénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betőítendő állások.

**Fiatal, képzett gazdák,
kik a chemia iránt elő-
szeretettel viseltetnek
és mint állami agricul-
turchemicusok óhajta-
nának a jövőben alkal-
maztatni ajánlataik-
kal forduljanak lapunk
szerkesztőségéhez.**

2223

Déres gazda

kerestetik; kitűnő bizonyít-
ványokkal felszerelt ajánlatok
alábbi czimre küldendők.
Mezőgazdasági termékek véte-
lét és eladását közvetítő iroda
Budapest gr. Károlyi-utca 14.
2205

Nőtlen keresztény gazda-
tiszt kerestetik egy kisebb
birtok kezeléséhez; megki-
vántatik, hogy valamely gaz-
dasági intézetet végezze ter-
gyen s néhány évi gyakorlat-
tal birjon. Hová küldendők
az ajánlatok? megmondja e
lap kiadóhivatala.

2238

Gróf Forgách Sándor ur
pethő-szinyei uradalmában
egy **irnoki állás** üre-
sített meg; a pályázni szán-
dezőknek kell, hogy gazdasági
tanintézetet jó sikerrel vég-
zettek legyenek, továbbá a
könyvtudásban és állat-
tenyésztésben kellő jártasság-
gal birjanak. Előnyben rés-
zesülnek azok, kik már elő-
zetes praxissal birnak a
könyvtudásban és állattenyész-
tésben, továbbá a kik né-
metül és tótul is beszélnek.
Évi járandóság 200 fit kész-
pénz, továbbá teljes ellátás,
lakás, fűtés és világítás.
Bizonyítványokkal felszerelt
folyamodványokat a **Jószág-
felügyelőséghez** Pethő-
Szinyére, u. p. Bödő, Kassa
mellett, küldjék be.

2239

Kulesár kerestetik egy a
főváros közvetlen közelében
levő gazdaság elkülönített
majorjába, a hol csak egy
tehenészet van. A tejké-
zeléshez és magtárkezeléshez
értők adják be ajánlatukat
fizetés-igényeik és eddigi fog-
lalkozásuk ismertetés mellett
»K.« jegy alatt a kiadó-
talhoz.

2242

Egy uradalmi birtokon, hol
tehenészet is van s nagyobb
terjedelmű szőlőterület s zsi-
kai ojtványokkal van bete-
lepítve, szőlőoltvány, termelés,
nagyobb pinczészet s cognac-
gyártás mint a pinczegazda-
ság oldalági művelés alatt
állanak egy esetleg 2 ma-
gán-gyakornok méltányos
ellátási díjfizetés mellett fel-
vétetik. A gazdaság több
oldalúsága kiváló alkalmat
nyújt oly fiatal embereknek,
kik gazdasági akadémiára
készülnek sok oldalú praxis
szerzésre. Czim a kiadóhiva-
talan.

2243

Gépészkovácsot

egy most felállítandó kisebb
gőzmalomhoz (2 kő stb.) és
nyáron csépléshez részszet-
re keresek. Végeznék még a
gazdaságomban szükséges
kovácsmunkát is Jármi posta
Mátészalka, Kulina Miklós;
földbirtokos.

2217b

Gyógykovács-állás

nagyobb uradalomban betöl-
tendő. Czim »U« jegy alatt
a kiadóhivatalban.

2252

Egy felsőbb gazdasági inté-
zetet végzett izraelita **gazdász**
a gazdaságban elméleti ki-
képzés-e alkalmazást talál.
Ajánlatok Csányi Józsefhez
Budapest nador-utca 32.
intézendők.

2250

Allást keresők.

**A magyar gazdatisz-
tek és erdészek segély-
egyesülete** (Budapest Köz-
telek) felkéri a földbirtokos
és bérlő urakat, hogy az
esetben, ha gazdatiszre van
szükségük az egyesülethez for-
dulni sziveskedjenek, hol szá-
mos állást keresők van elő-
jegyezve. A közvetítés díj-
mentes. Megkeresések az
egyesület irodájába inté-
zendők.

2032

Egy 32 éves cs-horvázi róm.
kath. vallású, nős, német és
tót nyelvben teljesen a magyar
nyelvben pedig szóban jártas,
gazd. iskolát végzett; egyén,
ki jelenleg is egy nagyobb
magyarországi uradalmat ön-
állóan kezel, a tejkészítésben
és a réptermelésben teljes
jártassággal bir, kitűnő aján-
latokkal rendelkezik, meg-
felelő állást keres. Czim a
kiadóhivatalban.

2231

Irnoki vagy gyakornoki

állást keres egy róm.
kath., földmivessziskolát vég-
zett, gyakorlatilag képzett
gazda, kiszolgált katona, 23
éves. A gazdasági gépek
kezelésében jártas. Czim a
kiadóhivatalban.

2221

30 éves, róm., izr. vallású
gazdatiszt, jártas a gazdaság
minden ágában, állását novem-
ber 1-re esetleg későbbre
váltotatni óhajta. Czim a
kiadóhiva ba.

2169

Irnoki esetleg gyakornoki
állást keres, egy jó családból
való róm. kath., 22 éves
fiatal ember, ki földmivessz-
iskolát végzett, jó bizonyít-
ványokkal rendelkezik, had-
kötelezettségének a lovasság-
nál eleget tett.

2259

Egy felsőbb gazdasági inté-
zetet végzett 27 éves, nőtlen,
több évi gyakorlattal bíró
fiatalember nagyobb gazda-
ságban megfelelő alkalmazást
keres. A czim megtudható a
kiadóhivatalban.

2224

Gyakornoki

esetleg gazdasági segédi
állást keres, gazdasági iskolát
jó sikerrel végzett, jó csalá-
dól származó fiatal ember.
Czim a kiadóhivatalban.

2215

Irnoki

állást keres egy földmivessz-
iskolát végzett fiatal ember,
ki némi gyakorlattal már bir.
Czim a kiadóhivatalban.

2244

Termények.

Csibehur (Spargula maxi-
ma) 40 métermázsza egészse-
ges vetőmag eladó. Vevők-
nek kívánatra mintát küld.
Jármi posta Mátészalka, Kulina
Miklós, földbirtokos.

2257a

Takarmánykereslet.

A budapesti állatkert részére,
etetésre egészséges, circa
100 métermázsza **árpaszal-
ma**, ugyanannyi **zabszalma**
és 50 métermázsza almának
való rozsszalma sütkérelte-
tik. Nyomatott szalma kívána-
tosabb. A beszállítás törté-
netik egyszerre vagy részletek-
ben. Az átvétel az állatkert
saját mázsáján történik. Aján-
latok az ár meghatározásával
az állatkert igazgatóságához
Budapest, városliget állatkert
intézendők.

2225

Alma. 100—150 mm. kül-
sőbőző finom telifajtájú el-
adó **Demsuson**, (Hunyad m.)
u. p. Hátszeg, **Betegh**
testvéreknél.

2235

A báró Radvánszky csa-
lád pomázi amerikai szőlő-
telepén az őszi álltetéshez
következő **gyökerez** vesszők
eladók:

1. **Jaquez vörös** bornak,
 2. **Othello csemege-sző-
lő**, vörös bornak,
 3. **Cunningham és Her-
bemont fehér** bornak, gon-
dosan elcsomagolva, a hely-
beli vasútállomáshoz szállítva
1000 drbbonkint
1000-ig való megren-
delésnél ... 45 ft.
 - 4000-ig való megren-
delésnél ... 40 «
 - ezen felüli megrende-
lésnél ... 35 «
 - Gyökerez riparia**, mely-
ből 80% **Riparia portalis**
10% **Riparia Tomentosa** és
10% **Riparia Sauvage**
1000 drbig való meg-
rendelésnél ... 25 ft
 - 4000 drbig való meg-
rendelésnél ... 20 «
 - ezen felüli megren-
delésnél ... 15 «
- Ezen kívül eladó 8000 drb
rendkívül erős 3 éves győ-

keres **Jaquez** 1000 darab-
bonkint 60 ft.

A vesszők épsége és faj-
tisztaságáért **jótállás** vál-
laltatik. Ugyszintén eladó
a báró Radvánszky család és
Pomáz község szőlőtelepén
az idei mintegy **250 hek-
toliter amerikai tör-
kölyös muattermés**
és mintegy **20 mm.
Othello csemege-
szőlő.**

A vevőnek a borsajtó,
pincze és hordók díj-
mentes használata át-
engedtetik. A vesszők meg-
rendelésénél 50% előleg be-
küldendő.

Pomáz, 1893. szeptem-
ber hó.

Takách Mihály.
2255

Burgonyát vásárol
Thüringer Samu Buda-
pest, Szerdahelyi-utca 11
szám.

Allatok.

A sterzingi és összes
tirolai fajtából
**fejős-
és
tenyész-
teheneket**

kiválóan olcsón ajánl
és közvetít állandó
választékban

LOUIS OBEXER

postamester, földbirto-
kos és gőzvajgyár-tulaj-
donos **Sterzing, Tirol.**

Eladó

a zsi-bói uradalom-
ban, Szilágy-megye, **22
drb** magyar-erdélyi fajú gu-
lyabeli **tehen**, **15 drb**
borjuval, melyből **4 ta-
vaszi bika**, **11 drb**
üsző-borju.

Továbbá **7 drb** nyugati
tarka, nagyobbára **sim-
menthali kereszt-
zés**, mindenik darab ellős,
szintén eredeti telivér sim-
menthali bikától.

2251

Az istvántelki kertész-
képző-intézet, u. p. Rákos-
palota, tisztavérű **poland**
china tenyészetéből 1 drb
kan, 2 drb kocza 1/2 éve-
sek tenyésztésre alkalmasak
eladók; órbja 20 ft.

2258

Földbirtok.

Bárbeadó

mintegy 1000 magyar holdas
birtok, 800 hold szántó, 70
h. rét, a többi gyeplegelő.
A birtok féiorányira tekszik
a vasutól. A birtok ur lakás
és teljes ka ban levő épüle-
tekkel van felszerelve. Vetés
folyamatban, takarmány és ins-
trukció készpénzzel fizetendő,
szalma átadatik. Bérösszeg
7000 ft és 1000 ft adó.
Ügynökök kizárva; felvilágo-
sítást ad V. 12 alatt a kiadó-
hivatal.

2249

2000 holdas **birtok** (ár-
mentes) szép uri lakkal,
mellék-épületekkel, őszi-vetés-
sel több időre **bérbe-
adandó.** Közvetítő ki-
zárva. Czim a kiadóban.

2260

Vegyések.

FISCHER J.

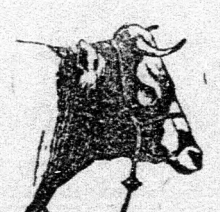
szak gyári raktárában
BUDAPEST

Nagy-korona-utca 18. szám,
vizesmentes **ponyvák köl-
csön** kaphatók. Ugyanott új
és egyszer használatban volt
vizesmentes **ponyvák jutányo-
san** kaphatók. **Repcepony-
vák** darabonként 3 forinttól
feljebb.

2254

Egy **Smyth-féle** 2 öl
nyomtatóvársága s áttételes
tengelyvel ellátott **szóró-
vetőgép**, minden szüksé-
ges felszereléssel együtt el-
adó. A gép csak egy évig
volt használatban. Ára dun-
földvári állomáson 120 ft.
Czim Koller Pál Dunaföldvár,
Baracs,

2254

Luft Károly-féle
szarvasmarha **kötőfékek**,
mindennemű gazdasági **kö-
télárak** és dohányszinegek
elsőrendű bácskai szalkender-
ből, géptisztításhoz való kőcz
és géptömésre való kender.
kaphatók, Luft Jusztinánál, Uj-
Verbáson. Az árak daczára
a kiváló minőségnek, nem
nagyobbak a rendes keres-
kedelmi áruénál. 1761

Heremagyvak

a legmagasabb napi-
árban vásároltatnak

Haldok Ignác

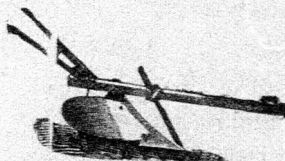
magkereskedésében

BUDAPEST,

Ferenczies-tere.

Detrich Gyula ekegyára

Budapest, Lipót-körút 30.
ajánlja egy és több vasu-
fa- vagy vas-gerendelyes

eredeti **Gubicz** ekéit;

utánzott **Vidats** és acél
Sack rendszerű ekéit, boro-
nait, hengereit, porhanyító
és mindennemű **talajmivo-
lési** eszközeit. — Állan-
dóan nagy készletet tart acél
szántóvasakban, hajlított kor-
mánylemezek, kovácsok és
öntöttvas különféle eke-
alkatrészekben. Árjegyzék
ingyen.

A legfinomabb
őszi- és téli posztót
loden, **cheviot**, női-
posztó, valamint **posztó-
tót** bármely czélra
elismert legjobb és tartós
minőségben és legkisebb
mennyiségben **magáno-
soknak utánvétellel**
szá lit

SCHWARZ MÓRICZ
cs. és k. r. szab. szövet-
és gyapjúúru gyári raktára
Zwittau (Brünn).
Minta bérmentesen.

Tisztelet gazdaközönségnek
ajánlunk
**horvát szlavonai szár-
mazású**

tölgyvető makkot

válogatott minőségben és
garantált **csirázó** képes-
séggel.

Goldschmidt és Reich
Sziszek.

Bérszántás gézekével.

A legújabb eredeti Fowler-féle Compound gézekkel talajmivélésre vállalkozik

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest, V., váci-körut 76. szám.

Mezőgazdasági termékek vétele és eladását közvetítő iroda

Budapest,
IV., gróf Károlyi-utca 14. szám.

Eladó.

A lovászpatonai uradalomnál egy darab kétéves, sötét-sárga

arabs telivér ménló

Tajárapa és Kamaházi anyától.

1317. szám.

Értesítés.

Az 1894. év folyamán az ágyнемűeknél előforduló munkák és szállítások biztosítása végett **folyó évi október hó**

13-án Paks

16-án Czegléd

17-én Kecskemét

20-án Székesfehérvár

23-án Nagy-Abony

24-én Szolnok

26-án Örkény

27-én Budapest

30-án Budapest

allomásra nevez

az ágyнемűek mosása és javítása,
az ágyнемűek mosása és javítása,
az ágyнемűek mosása és javítása, továbbá a
vaságyak javítása,
vas- és faágyak javítása,
az ágyнемűek mosása és javítása,
az ágyнемűek mosása és javítása, továbbá a
vaságyak javítása
az ágyнемűek mosása és javítása,
pokrocok mosása és kollázása, továbbá lószőr-
és fagyapot-vánkosok átdolgozása,
vaságyak javítása, továbbá a vas- és faágyakhoz
való vasalkatrészek szállítása

tárgyában minden állomásban **dél előtt 11 órakor** nyilvános tárgyalás fog tartatni.

A közelebbi feltételek az 1926. számú hirdetmény tartalmazza. Ezek azonfelül a budapesti csász. és kir. katonai ágyraktárnál, ugymint ezek fiókjainál, Kecskeméten, Szolnokon és Székesfehérvárott betekintethetők.

Budapest, 1893. évi szeptember hó 16-án,

A csász. és kir. katonai ágyraktártól.

A kőolajfinomítógyár-részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapest, V., Zrínyi-utca 4. sz.

ajánlja fűmél gyárában készített elismert jó minőségű **phosphorsavas**

műtrágya-gyártmányait,

ugymint: **phosphorit-superphosphat és csontliszt-superphosphat**

jutányos feltételek mellett. Ismertető iratok kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Luczernát, lóherét, baltaczimet, nyulszapukát, komlóherét, fehér herét és egyáltalán gazdasági magvakat

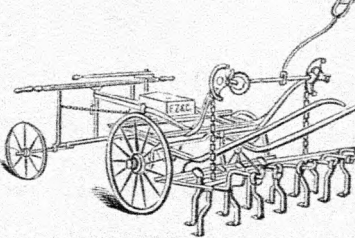
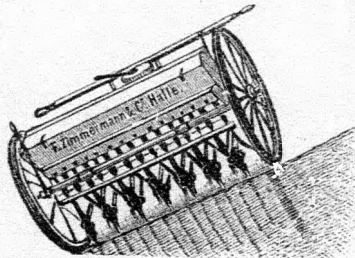
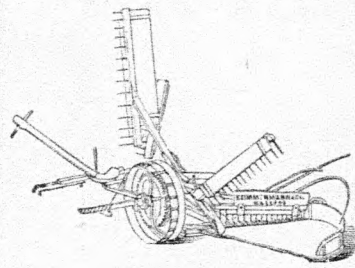
legmagasabb áron vásárol

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése

Budapest, Andrassy-ut 23. sz.

Hungaria könyvnyomda nyomása, Budapest, váci-körut 34.

ZIMMERMANN & Co. Halle a.d. Saale (Poroszország)

ajánlják az egész világon legelőnyösebben ismert mindennemű gazdasági gépeiket, mint: különböző rendszerű és legkiválóbb szerkezetű **kapáló gépeket** takarmány- és cukor-répa, tengeri, repce és kalászosok kapálására, minden kívánt szélességben és minden sortávolságra beállítható. **Fűkaszálo és Marokra arató gépeket** kötött és laza talajra, nehezebb és könnyebb kivitelben. A könnyebb neme és gépeknek az 1892-ik évi nyiregyházi arató- és kaszáló-gépversenyen szerzett tapasztalatok figyelembe vételével készült és felülmul könnyűség, egyszerűség, tartósság s olcsóság tekintetében minden e téren eddig létezőt. **Csalamádé kaszáló** tavaly Nyiregyházaán különösen kitűntetett kalászosok aratására is kitűnően használható. Könnyű és szilárdabb kivitelű **lógereblyét**, különböző rendsz. **szénaforgatót**, **műtrágya-szórót**, **lőheretető**, **szórva és sorbavető gépeket**, **szeoska- és répavágót**, **darálót**, **zuzót**, **olajpogácsa-törőt**, **járgányokat**, **gőz- és járgányos cséplő-garnitúrákat** stb. **Gyarunk különlegességét** azonban a **kapáló** és mindenekelőtt a **sortvetőgépek** képezik, mely téren ma a legelső helyet foglaljuk el mert különösen sortvető-gépeink a tökéletesség nevetőbbjének tekinthetők és bármely más gyártmányt felülmúlnak, mindamellett nem drágábbak, sőt olcsóbbak más jóhírnevű cég gyártmányainál. **Ált. szab. hegyi sortvetőgépünk a «Superior»** és **szabad. hegyi sortvetőgépünk «Halleusis»**, melyek természetesen a sikon is kitűnők, hegynek fel és hegyről le, valamint lejtőn oldalt is minden **regulator** és **állító-csavar** nélkül egyetlen egy **vető-tengelyvel egyformán** vetnek minden magot a loherétől a lóbabig, a nélkül, hogy **vetőkorongot** vagy **fogaskereket**

kicszerélni kellene. Gépeink homokos vidékekre kívánatra oly csoroszlyákkal láttatnak el, melyek a nedves gaz a szokásos csoroszlya-alaknál alig kikerülhető összehuzását és a vetőmagnak az ebből következő csomós lerakódását lehetetlenné teszik. Továbbá szabályozható gépeinknél egy fogással járás közben az is, hogy mennyire menjen a csoroszlya a földbe, mi kivált egyenlőtlen talajnál rendkívül fontos.

Legújabb nagy sikereink

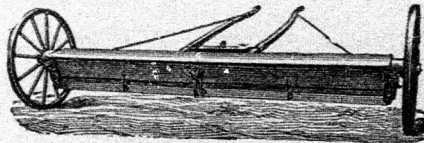
1890. A bécsi nagy mezőgazdasági és erdészeti kiállítás alkalmával: **Első díj**: cs. kir. földmivéleési miniszterium nagy arany államérem. 1890. Nagy gazdasági kiállítás Kolozsvár: **Első díj**: nagy ezüst érem. 1891. Népnépélylyel egybekötött nagy gazdasági kiállítás Lincz (Duna) **Első díj**: nagy arany érem. 1891. Országos jubileum kiállítás, Prága: **Első díj** nagy ezüst érem. 1891. A román kir. miniszterium részéről rendezett sortvetőgépek nagy versenye Herestren, Bukarest mellett: **Első díj**: nagy érem.

Arjegyekkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál:

LOUIS FEDOR Nyiregyházaán özégünk egyedüli képviselője Magyarországon, ki fenti gépeket raktáron is tartja.

Arany a szombathelyi verseny alkalmából

Erem.

Leggyorsabb szerkezet. Csak 60 kg. vonó-erő. Egyenletes vetés.

Minden gép elküldés előtt pontosan megvizsgálhatik és beállíthatik.

Schmiedt és Spiegel szabad. trágyaszórót,

elismert kitűnő herevető-talyigát, réti boronákat stb. ajánl

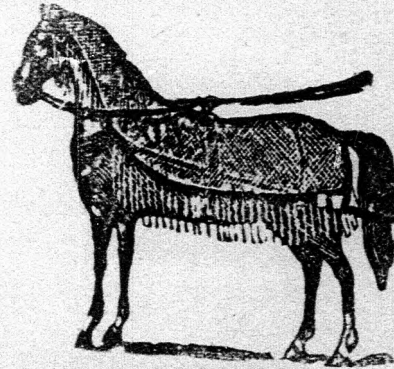
JULIUS CAROW, Prag-Bubna.

Mindennemű gazdasági kötélárukat,

u. m.: lóistráng, kötőfék, rudaló-kötél, kévekötőzsinórok, dohányzsinógot, gabnászakokat, takaró- és vízmentes ponyvákat, valamint

különlegességeket

kocsizó lóhálók, tornaszerek és függő ágyakból legjutányosabban ajánlanak

BLEIER és WEISZ

kötélgyárosok

BUDAPEST Károly-körut 1. sz. alatt (a Kerepesi-ut sarkán).

Arjegyekkel kívánatra szívesen szolgálunk.